

EESTI SPORDILEHT

Sõjaväe Ühendatud Oppeasutuse
No

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU
* JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄÄLEKANDJA *

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☞ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

IX. aastakäik.

Reedel, 31. augustil 1928. a.

IX. aastakäik.

Eesti kergejõustiku tõus.

Osavõtult rohked ja saavutustelt edukad võistlused. - Pooltosinat väljapaistvamaid rekordtagajärgi.

Tänavune hooaeg Eesti parem.

Eesti maadlejad kehastasid hästi meie olümpialootused ja esmakordselt päris Eesti 45-e rahvuse võistlustel kaks kuldmedalit, millele lisanes üks hõbe ja kaks pronksmedalit. Need viis olümpiavõitu on meie maadlus-, tõste- ja purjespordi kogusaavutus.

Kergejõustikus ei pärinud Eesti ühtki auhinda. Antverpenis võitis J. Lossman hõbemedali maratonis ja Pariisis A. Klumberg pronksmedali kümnevõistluses, kuid Amsterdamis ei tulnud nendele kergejõustiku võitudele jäрге.

Eesti kergejõustiku väike 4-meheline trupp esines A'damis siiski tublilt. Sellest palju rõõmstavam on Eesti kergejõustiku tänavune üldine edu. Viimane on seni esirinnal jäänud märkimata, kuna tähelepanu on laiali tõmmanud maailma kergejõustiku viimase aja pöörsed tippsaavutused. Odaviskes on jõutud üle 71 m, kuulitõukes üle 16 m ja 800 m ollakse valmis jooksma alla 1.50.

Need saavutused ei ole lasknud küllaldasele väljapaistvusele tulla meie oma kergejõustiku tõusu. Seepärast kõlab uudisena, et tänavune kergejõustiku hooaeg on saavutuste edult ja osavõtu rohkuselt Eesti kõigi aegade parem.

Osavõtult rikkad ja saavutustelt edukad on meie tänavused kergejõustiku võistlused olnud üldiselt. Esivõistlustel nähti tihedat ja arvukat konkurentsi ja kogu sisemaal on kergejõustik edenenu võimsalt. Kaitseväge üleriiklistel võistlustel startis üle 400 valitud võistleja, politsei ja piirivalve ühistel võistlustel oli mehi 250, poiste spordiliidu võistlustel on osavõtjaid olnud Tallinnas ja Tartus kumbagi üle 200 — need on saavutused massilise osavõtu alal.

Tänavu on kergejõustikus visketes, jooksudes ja hüpetes saavutatud pooltosinat väljapaistvat rekordtagajärgi. Alates jooksudest on Labent üle pikkade aastate toime tulnud Eesti 100 m rekordi kordamisega 11,0. Noor sprinter Schüts on 100 m katnud 11,1 ja 200 m-is rikkunud rekordiliselt 23 sek. piiri saavutusega 22,8. Kahe mehe tagajärg on 400 m-is 51 sek. sees: Tiisfeld 51,3 ja Korol 51,9. Hea kolmandana on Kesküll 400 m katnud 52,4. 800 m on Tiisfeld kaks korda jooksanud alla 2 minuti ja rekordi. Ta parem saavutus on 1.59,1. Kesksmaades on uus tugev lootus Madisson, kes 1500 m paremana jooksnud 4.12,8 ja 3000 m-is saavutanud 9.21,7. Beldsinski on 5000 m jooksanud rekordiliselt 15.34,6 ja 5000 m sees 3000 m katnud rekordist paremaajaga.

Hüpetes on Roht kõrgushüppe rekordi edasi viinud 185 sm-le. Kauguses on üle 6 m pikk rida mehi eesotsas Labendiga, kes lähedal 7 m-le. Kolmikut on palju hüpatud üle 13 m ja Küttis jõudnud üle 14 m piiri.

Eriti head on saavutused visketes. Kuulitõukes on Feldman rekordi nihtanud 14,47 m-le ja tema järgmisteks on saavutustugevatena Neuman, Suuk, Liinat ja kolonn mehi üle 12 m. Odaheites on Klumbergi asemele kindla 60 m. mehena tõusnud Meimer ja 60 m lähedal on Schüts ja Verder. Kettaheites on rekordi edasi viidud 2 m. Paremaks saavutuseks on Feldmani 44,86 m, kuna sellele lähedane on Kalkuni 44,30 m. Veel mehed üle 40 m on Liinat ja Verder.

See on lühikene kokkuvõte Eesti kergejõustiku tõusust tänavusel hooajal.

Ethel Catherwood, Kanada, A'dami mängude kaunim naisvõistleja. Võitis olümpiamängudel kõrgushüppe tagajärjega 1,59 m, mis uus maailmarekord.

Pärnu tahab olla Eesti kolmas spordilinn.

Viimaste saavutustega tahab Pärnu olla kolmandaks spordilinnaks Eestis. Nii kergejõustikus ja käsipallis kolmas, kuna esikoha pärast keeb äge võistlus Tallinna ja Tartu vahel. Jalgpallis peaks kuuluma koguni teine koht väikesele spordiparadiisile, nagu Pärnut ristas kolme aasta eest Toomas Kivi.

Alljärgnevate ridadega püüan anda edasi väikese ülevaate kohalikkude spordiorganisatsioonide tegevusest.

Pärnu laiaulatuslikum ettevõtte on Pärnu spordiseltside liit, mis alustas tegevust tänava kevadel. Koondise isaks võib nimetada praegust palliliidu abiesimeest Jaan Hargeli, kes juba aastate eest soovitas Pärnul luua spordiorganisatsioonide liit ja pärast esimesele jalgpalli linnavõistlusele järgnenud banketil 1926. a. Viljandi ja Pärnu vahel tõstis J. Hargel karika loodetava koondise terviseks ja nüüd kahe aasta järel on see teostatud. Veidi liidu arenemislugu: Kui V. Puust ja M. Hendrikson esmakordselt avaldasid mõtet korraldada naaberlinnade Viljandi ja Pärnu vahel linnade matschi, esimene kergejõustikus ja teine „futis“, siis tuli tarvidus meeskondasid kokkuseadva võimu järel. Nii tekkis 1926. a. linnadevahelisi võistlusi korraldava komisjon, milline hiljem nimeks võttis Pärnu spordiseltside jalgpallikomisjon ja veel hiljem staadionikomisjon ja lõpuks spordiseltside liit. Viimase hädavajalikus tuli ikka ja enam nähtavale seega, et üks organisatsioon ei suutnud korraldada mereäärset spordivälja, seni oli seda teinud Tervis. Et teha seda ajakohaseks staadioniks, selleks loodigi eelpool nimetatud liit. Praeguse on enam-vähem korralik pallimuru, mille suurus 100×65 mtr. Jooksurada on 367 mtr., viie 100 mtr. teega.

Esimene liidu juhatus: esimees Pärn, Pol. SR., abi Bliebernicht, SSS, sekretär Vanatoa, Mal. SK, abi Joh. Hendrikson, Tervis, laekur Kristjanson, PJK, abi Stakelberg, SSS, majavanem Tamm, Vaprus. Liit peaks rohkem tegutsema spordi lähemale viimiseks rahvale.

Pärnu kõige vanem spordiselts kannab nime Tervis, asutatud a. 1921. Hästi esineti raske- ja kergejõustikus, ujumises ja jalgpallis. Haripunktil seisis selts oma saavutustega 24. ja 25. aastal. Neil aastail järgnes jalgpallimeeskonnalt võit-võidule. 1925. a. tuli palliliidul Eesti esimese klassi seitsmendaks meeskonnaks võtta Pärnu Tervis. Kergejõustikus oli Tervis ülivõimukas peremees kuni käesoleva aasta keskpaigani, mil lõppes Vaprusesse üle jooksnud sportlaste metsikuse aeg ja sellest päevast võib Vaprus nimetada ennast Pärnu tugevamaks kergejõustiku seltsiks. Nimetada on veel Meimeri viskerekordid. Raskejõustiku hiilgeaeg langeb 1925. ja 1926. aastale, mil Pärnu tõstjad A. Luhaäär ja E. Brock Eesti rekorde purustasid, viimane isegi maailmarekordi. 1926. aastal algas seltsi elus langus. Tänavu on seni tegutsetud ainult jalgpallis ja tagajärjed on olnud rahuldavad. Tervist võib pidada momendi paremaks meeskonnaks Pärnus.

Järgmisena tuleks vaatlusele Vapruse tegevus. Aluse Vaprusele pani 1922. a. J. Tamm, kes kogu aeg on püsinud ühingu esimehena. Algul pandi pearõhk võimlemisele. 1925. a. võtab Vaprus oma hoolde käsipalli arendamise Pärnus ja 28. aasta kevadeks on seltsi võrk- ja korvpallimeeskonnad kodulinnas võitmatud ja Pärnu seisab käsipallis Eestis kolmandal kohal. Sarnast kiiret edu tuleb kanda Vapruse teguvõimsa ja sümpaatse esimehe Joh. Tamme kontole. Nime tamist väärivad veel kaks korraldust: talvel peeti sihtvõimlemise tunde, mille arvele tuleb kanda tänavust suurt edu kergejõustikus. V. Puust korraldas laulupeo ajal Tallinna-Pärnu vahelise teatejooksu.

Pärnu jalgpalliklubi pitsat kannab arvu 1923 asutamisaastana. 1927. a. tuli Pärnu meistriks PJK, saades linnavalitsuse rändkarika, et asetada sellele kuldplaadi mängijate nimedega. Samal aastal võideti Läti Valga ja Tartu meeskonnad. Tänavu on meeskond esitanud head mängu ja näidanud paremaid tagajärgi eelmistest aastatest. Võidetud on Tartu, Nõmme ja kahel korral Viljandi ainsaid pallimeeskondi ning Merkuuri ja pioneeridega saavutati viik. PJK esimeheks on A. Kristjanson ja finantsasju katab Joe Kivi.

Saksa spordi- ja võimlemiselt asutati a. 1927. Talvel võimeldakse ja klõbistatakse ping-pongi. Käesoleval suvel on tõusnud teiseks seltsiks Vapruse järel kergejõustikus. Hiljuti ületas Serafim Veermann Eesti rekordi 60 mtr. jooksus. Ringi juhib Pärnu energilisem sporditegelane E. Bliebernicht.

1925. a. tegutsev juudi spordiorganisatsioon

Makkabi, kelle sportlased on esinenud kergejõustikus, kus nende parim mees on sprinter Mulla Haitov ühes D. Krakuseniga. Külma tulekul rahuldatakse tselluloidpalli-loomisega.

Tervise haru seltsi Sulevi nime kandev pallimeeskond sünnitas möödunud aastal furoori. Sulevist võttis üle Tervis oma tänavusse meeskonda 8 mängijat. Praegune Sulevi meeskond oma mänguga on alles lapsekingades.

Tennisklubi on soetanud lühikese tegevusaja jooksul paremaid tennisvälju Eestis, arvuvalt nelil. Möödunud aastal võideti tennis Viljandil 7:0. Suvel keeb väljadel elav tegevus hommikust õhtuni. Tänavu korraldati juba maakondlikke esivõistlusi ja kolmas ring omavahelistest matschidest on lõppenud.

Kutselistest spordiorganisatsioonidest on elavat tegevust avaldanud politsei spordiring, kes on korraldanud omavahelisi võistlusi kergejõustikus ja rattasõidus. Häid aegu näidati viimases ja kergejõustikus jooksudes. Politsei peresse kuuluvad kohalikud paremad keskja pikamaa jooksjad E. Madisson ja H. Kurm ja sporditegelane Pärn.

Kaitseliidu spordiklubi ümber on koondunud kõik paremad kohalikud sportlased. Talvel võideti võrk- ja korvpallis naaberlinnade malevaid ja üleriiklikudel võistlustel langes saagiks pärnlase kolmandad kohad meeskonna mängus, nii võrk-, korv-, jalg- ja pesapallis.

Maleva sporti juhib instr. A. Kongas, kelle abil Pärnu maleva tuli viimasel üleriiklikul kaitseliidupäeval kolmandale kohale.

Ei saa jätta kirjutamast ka Pärnu sõjaväe saavutustest. Pärnu garnisonil on Riia tänaval võrdlemisi korralik väli, millel 400 mtr. jooksuring ja keskel palliväli. Ka ei puudu võrk- ja korvpalliväljad.

Tänavu tuleb pidamisele kaks Pärnu meeskondade vahelist jalgpalli tsükli. Möödunud nädalal algas n. n. väike palliloterii — Pärnu spordiseltsi liidu poolt väljapandud hronomeetri ajanaätajale — nagu sulatõena hiilgas müürilehtedel. Teine — linnavalitsuse rändkarikas — tuleb mängu veidi hiljem. Kahel aastal on karikas juba omaniku leidnud: 1926. a. Vaprus ja 1927. a. PJK. — 1928. on sellele kolm lootjat — eelmised kaks võitjat ja esimese klassi Tervis.

Tartu poiste spordiliidu võistlused. 220 võistlejat 11 klubist.

Tallinna poiste spordiliidu eeskujul organiseeris ka Tartu NMKÜ. Tartu poiste spordiliidu, kes oma tegevust algas 23. juulil.

Tartu PSL. suviste võistluste hooaeg, mis kestis 23. juulist 18. augustini, möödus Tartu spordist huvitatud poistele õige elavalt.

220 registreeritud võistlejat 11 klubist võttis osa mängudest, kergejõustikus ja ujumisest. 11 jalgpalli, 20 korvpalli, 21 võrkpalli ja 13 pesapalli meeskonda, 150 kergejõustiklast, 25 ujujat ning 34 ping-pongi mängijat startis tegelikult, kuna lisaks võistlusi jälgis veel suur hulk poisse.

Võistluste tulemused olid järgmised:

Jalgpalli A kl. (18 ja 19 a.) võitjaks tuli Reamees; B kl. (15—17 a.) — Konkurent; C kl. (12—14 a.) — Merkuur.

Korvpallis A kl. võitjaks tuli Lif; B kl. — Konkurent; C kl. — Merkuur.

Võrkpalli A kl. võitjaks tuli Lif; B kl. — Lif; C kl. — Merkuur.

Pesapalli A kl. võitjaks tuli Lif; B kl. — Herkules; C kl. — Merkuur.

Kergejõustiku A kl. võitjaks tuli Union; B kl. — Lif; C kl. — Merkuur.

Ujumise A kl. võitjaks tuli Lif; B kl. — Konkurent; C kl. — Turnus.

Ping-pongi A kl. meistriks tuli Mikson, Union; B kl. — K. Saag, Konkurent; C kl. — T. Feimann, Turnus.

Paremad saavutused kergejõustikus:

A klass:

100 m: 1. Valdner; 2. Luik; 3. Puusik; aeg 12.7.

400 m: 1. Valdner; 2. Rosenberg; 3. Varik; aeg 58.7.

1500 m: 1. Valdner; 2. Rosenberg; 3. Kompus; aeg 4.45.

110 tõkkes: 1. Valdner; 2. Varik; 3. Puusik; aeg 19.7.

2000 m meeskonna jooks: 1. Union I; 2. Lif; 3. Union II. Jooksu võitja Rosenberg; aeg 6.58.6.

4×100 m teatejooks: 1. Sõprade klubi; 2. Lif I; 3. Union; aeg 51.7.

Kuul: 1. Korp 12.74; 2. Mahl 11.93; 3. Puusik 11.92

Ketas: 1. Korp 38.62; 2. Feldman 37.30; 3. Taniloff 36.09.

Oda: 1. Mahl 46.86; 2. Puusik 43.45; 3. Korp 42.14.

Kaugus: 1. Puusik 5.41; 2. Lomp 5.34; 3. Mieländer 5.25.

Kõrgus: 1. Bauer 1.50 (155); 2. Lomp 1.50; 3. Puusik 1.50.

Teivas: 1. Puusik 2.80; 2. Bauer 2.70; 3. Mieländer 2.00.

B klass:

60 m: 1. Võru; 2. Ainson; 3. Marks; aeg 7.7.

400 m: 1. Tinn; 2. Meerits; 3. Raud; aeg 61.9.

1000 m: 1. Meerits; 2. Subi; 3. Tassa.

4×60 m teatejooks: 1. Union; 2. Lif; 3. Sturm; aeg 32.6.

60 m tõkkes: 1. Võru; 2. Persidski; 3. Illi; aeg 10.2.

Kuul: 1. Leetsi 12.30; 2. Jürgens 11.66; 3. Ainson 11.40.

Ketas: 1. Jänes 39.62; 2. Leetsi 37.00; 3. Ainson 35.19.

Oda: 1. Jürgens 43.20; 2. Leetsi 42.48; 3. Tulp 40.46.

Kaugus: 1. Marks 5.54; 2. Võsu 5.48; 3. Leetsi 5.30.

Kõrgus: 1. Leetsi 1.55; 2. Võsu 1.55; 3. Liigand 1.50.

Teivas: 1. Persidski 2.40; 2. Tassa 2.40; 3. Marks 2.40.

C klass:

60m: 1. Kõks; 2. Mahl; 3. Himma; aeg 9.0.

1000 m: 1. Shapiiro; 2. Raud; 3. Mumm; aeg 3.20.6.

4×60 m teatejooks: 1. Merkuur I; 2. Turnus I; 3. Merkuur II; aeg 35.5.

Kaugus: 1. Shapiiro 4.68; 2. Taniloff 4.53; 3. Pigoshin 4.43.

Kõrgus: 1. Himma 1.30; 2. Lipping 1.30; 3. Liigand 1.30.

Teivas: 1. Mahl 2.50; 2. Himma 2.50; 3. Lipping 2.40.

Pesapalli viske: 1. Mumm 55.36; 2. Tõruke 52.82; 3. Liigand 52.49.

Kuul: 1. Kõks 9.16; 2. Lipping 8.41; 3. Pigoshin 8.03.

Saavutused ujumisest:

A klass:

50 m vabalt: 1. Mieländer 43.6.

400 m vabalt: 1. Tobro; 2. Ers; aeg 12.41.5.

100 m rinnuli: 1. Hauberg; 2. Mieländer; aeg 2.01.

50 m selili: 1. Mieländer 54.0.

B klass:

25 m vabalt: 1. Toppi; 2. Võsu; 3. Jürgens; aeg 15.3.

100 m vabalt: 1. Toppi; 2. Võsu; 3. Jürgens; aeg 1.45.2.

50 m rinnuli: 1. Võsu; 2. Jams; 3. Toppi; aeg 44.0.

25 m seljali: 1. Toppi; 2. Lentsius; 3. Võsu; aeg 20.0.

Vettehüpped: 1. Jürgens; 2. Võsu; 3. Alba.

C klass:

25 m vabalt: 1. Tamm; 2. Võsu; 3. Lahman; aeg 17.5

50 m vabalt: 1. Tamm; 2. Lahman; 3. Võsu; aeg 40.6.

50 m rinnuli: 1. Lahman; 2. Tamm; 3. Võsu; aeg 45.4.

Vettehüpped: 1. Tamm.

Berliini järelolümpiaad.

Körnig 200 m esimese eurooplasena 20,9.

Lowe võitis 800 m 1.51,2. — Dr. Peltzer lõi Sera Martini. — Hirschfeld kuuli 15.87,5. — Naiste odaviske maailmarekord.

Helmuth Körnig, Saksa,

kes Berliini võistlustel jooksis esimese eurooplasena 200 m alla 21 sek. Ta saavutus 20,9 on uus Saksa ja Euroopa rekord. A'dami mängudel oli Körnig 2.0 m jooksus kolmas.

Berliinis peeti suured rahvusvahelised, millest osa võttis hulk välismaade olümpiaatleete. 100 m. jooksus võitis Houben reisiväsinud ameeriklasi. Juba eeljooksus langes välja Locke, kuna inglise mulatt London lihase rebenemise all kannatas. 100 m. võitis Houben 10,8, teine ja kolmas sakslased, neljas London, inglise. Houbeni võitu pühitseti suurelt. Saksl. Hirschfeld tõukas kuuli 15.87,5 mtr., mis 0,5 sm. parem Johnny Kuck'i maailmarekordist. Hirschfeldi saavutus ei tule aga kinnitusele uue rekordina, kuna määruste järel rekordi parandamist tunnustatakse ainult täie sentimeetri võrra. Kuulitõukes teine oli saksl. Weiss 13,26 ja kolmas prantsl. Noel 13,10.

1500 m. võitis hästi prantsl. Ladoumégue 3.58,6, teine sooml. Helgas 4.02,2. 110 m tõkkeid läks kõval duellil rootsl. Peterssonile ajaga 15,0, teine Baskin, Ameerika, 15,1. Kolmas oli ameerikl. Leistner, kes samuti kui Frank Hussey tegi sõidu Euroopasse „President Rooseveltil“ jänesena. Teivast hüppas saksl. Vegener 3,67 ja kaugust Ed. Hamm, Ameerika, 7,46. Kauguses olid veel kõvad mehed saksl. Meier (7,29) ja Schlössel (7,23).

Naisvõistlustel võitis ketta saksl. Reuter 35,70, teine prantslanna Vellu uue Prantsuse rekordiga 35,21. Odaviskes seadis saksl. Hargus uue maailmarekordi 38,39. Jaapani „neitsi“ Hitomi, A'dami 800 m „hõbemedali mees“, võitis kaugushüppe 5,51. 4×100 m võitsid inglise naised ajaga 49,7 prantslaste ja sakslaste ees.

Vihma tõttu oli esimesel päeval vaatajaid 6000, kuid teisel 25.000. Auloohis viibisid Saksa

olümpiavõitjad. Jooksude aega mõodeti erilise elektriaparaadiga, mis finischi lindi katkestamisel märkis automaatselt võitja aja.

Päeva suurjooks oli 800 m, milles startisid Lowe, Sera Martin, Peltzer ja Böcher. Võitis torreda lõpuspurdiga Lowe, inglise, 1.51,2, kuna teiseks tuli dr. Peltzer 1.52,2. Maailmarekordi mees Sera Martin sai lüüa ka teiselt sakslaselt Böcherilt (1.53,9) ja jäi neljandaks. Üllatus on Peltzeri vormi tõus.

200 m-it kattis Körnig esimese eurooplasena ajaga 20,9, mis uus Saksa rekord. Teine oli ameerikl. Russel, kolmas ja neljas saksl. Schüller ja Houben. Viimaste aeg oli ka hiilgav — 21,1. Grünevaldi staadioni rada on Saksa ideaalsem.

400 m võitis ameerikl. Spencer 47,8, teine saksl. Büchner 48,2. 5000 m võitis Helgas 15.23,7 saksl. Kohni ees. Oda-Penttilä heitis 64,29. Üle 60-ne olid veel sakslased Schlokot 60,98 ja Hoffmeister 60,33. — 400 m tõkkeid: 1. Pettersson, Rootsi, 53,1; 2. Viel, Prants., 54,3; 3. Peltzer, Saksa, 55,1.

Kõrgushüppes saavutasid prantsl. Menard ja saksl. Köpke 1,91. Vahehüppes võitis Menard. Kettaheites olid paremad Hoffmeister, Saksa, 43,60, Paulus, Saksa, 42,13, Noel, Prants., 41,22. 4×100 m võitis Ameerika 41,3 ja 4×400 m Londoni Achilles Club 3.19,5.

Naiste võistlusi jälgisid rahvusvah. naiste spordiliidu esinaine Madame Milliat, Pariis ja Saksa liidu juht dr. Bergmann. 800 m võitis Hironi 2.23,9; 100 m Ridgeley, inglise, 12,4; kõrgus Clark, L.-Aafrika, 1,50.

Gerö 100 m 10,5.

Meimeri 2 võitu.

Kasseli rahvusvahelistel võitis ungarlane Gerö 100 m jooksus kolme meetriga Saksa sprinteri Jonathi. Gerö aeg oli 10,5, mis uus Ungari rekord. Endine oli 10,6. — 200 m võitis Jonath 22,0; 400 m Gerz, Saksa, 49,1; 800 m Müller, Saksa, 2.01,8; 1500 m Böltze, Saksa, 4.02,3; 3000 m Boltze, Saksa, 8,57; 4×100 m Ungari 42,4; kaugus Mölle, Saksa, 730; kõrgus Schmölder, Saksa, 178, teine Meimer, Eesti, 173; oda Meimer, Eesti, 69,27; ketta Steinbrenner, Saksa, 42,10.

Düsseldorfi rahvusvahelistel

olid tagajärjed: 100 m Houben, Saksa, 10,6, ameerikl. Russell kolmandana 10,8. — 200 m Körnig, Saksa, 21,6, ameerikl. Locke kolmas 22,0. — 400 m: 1. Spencer, Am., 48,8; 2. Rinkel, Ingl., 49,0; 3. Storz, Saksa, 49,2. — 800 m: 1. Müller Saksa, 2.00; 2. Böcher, Saksa, rinnajagu; 3. Sera-Martin, Prants. 2.02. Kuni viimase 50 meetrini juhtis Sera, kuid andis siis rohkest võistlemisest väsinuna alla. — 1500 m Ladoumégue, Prants., 4.01,4. — 110 m tõketes oli „surmud võistlus“, saksl. Steinhardt ja ameerikl Baskin tulid finischi koos ajaga 15,0. — Kõrgus Menard, Prants., 1,90; kuul Hirschfeld, Saksa, 14,98, teine Noel, Prants., 13,69. — ketta Noel, Prants., 44,64 (uus Pr. rek.); oda Hoffmeister, Saksa, 61 m, kolmas Meimer, Eesti 57 m. — Kaugus Hamm, Am., 7,52; teine Meier, Saksa, 7,22; kolmas de Boer, Holland, 7,03.

Stettini rahvusvahelistel

olid paremad tagajärjed: 300 m: 1. Spencer, Ameerika, 35,4; 2. dr. Peltzer, Saksa, 36,1; 1500 m Helgas, Soome, 4.09,6; kõrgus Betz, Saksa, 1,87; oda Schlokot, Saksa, 61,41; kuul Hirschfeld, Saksa, 15,57.

— Charles Borah, Ameerika väljapaistev sprinter, jääb üliõpilasena oma arstiteaduse studiumi jätkama Euroopasse. Ta tahab absolveerida mõned semestrid Viimis ja Heidelbergis. Charles Borah on samanimelise Ameerika senatori vennapoeg.

— 800 m Rootsis on alla 1.58 jooksnud üldse 27 meest. Neist on parim saavutus Bylehni 1.52,8, kes selle tagajärjega A'damis tuli teiseks. Viimati jooksis uus mees Josefsson 1.54,8, mis on paremuselt Rootsi neljas saavutus 800 m-is.

Jaapani neiu

Kinuye Hitomi, A'dami mängude 800 m „hõbemedali mees“, võitis Berliinis 800 m jooksu ja kaugushüppe. Kaugust hüppab neitsi üle 5½ m.

Stenerud rekordvormis.

50.39 vasarat ja 47.28 ketast Norra esivõistlustel.

Oslos peetud Norra esivõistlustel oli paremaks meheks Harald Stenerud, kes heitis vasarat 50.39 (endine rekord 46.81) ja ketast 45.99. Seitsmes viske oli tal väljaspool võistlust 47.28, millega kustutas senise Askildi rekordi 46.48. Stenerud on 32 a. vana ja kaalub 90 kg. Võistluste teine sensatsioon oli Hjalmar Johaneseni kaksikvõit 400 ja 800 m heade aegadega.

Tagajärjed: 100 m Hagen 11,0; 200 m Hagen 22,8; 400 Hj. Johannesen 50,2; 800 m Hj. Johannesen 1.56,1; 1500 m R. Jørgensen 4.06,9. 5000 m Th. Minde 15.30,3; 110 m tõkkeid Lund 16,0; 400 m tõkkeid Knutsen 57,8; 4×100 m Norröna 44,4; kaugus Aastad 727; kõrgus Tommelstad 1.91; kolmik Lenth 14.11; teivas Petersen 3.50; kuul Mølster 13.99; ketta Stenerud 45.99; oda Sunde 62.21; vasar Stenerud 50.39.

Kivi ketast 47,08.

Liettu oda 64.22. — Yrjöla kõrgust 186,5.

Tampere ringkonna esivõistlustel saavutati mõningaid häid tagajärgi. Väljaspool võistlust tegid kaasa kaks hõbemedali meest: sooml. Antero Kivi kettas ja ungarl. Bela Szepes odas.

Tagajärjed olid: 100 m Tavast 11,8; 400 m Järvinen 56,4; 1500 m Mäkinen 4.22,6; 5000 m Peltonen 15.47,6; kaugus Tuulos 644; kõrgus P. Yrjölä 186,5; kolmik Tuulos 13,66; oda Liettu 64,22, Bela Szepes väljaspool võistlust 61,79; ketta Kenttä 38,68, Kivi väljaspool võistlust 47,08.

Szepes võitis Liettu Tampere.

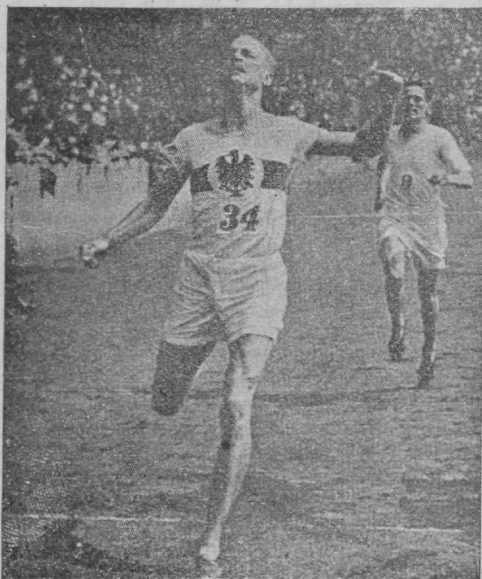
Tampere Pyrintö õhtumiiting kuulutati välja Szepesi revanschina, kuna eelmisel päeval oli Liettu odaheites võitnud väljaspool võistlust esinenud A'dami hõbemedali mehe Bela Szepesi. Võistluse eelõhtul käisid Liettu ja Szepes koos Soome saunas, mis ungarlasele oli esimeseks korraks elus. Saunast peale vihtlemist tulles lausis Szepes: „Jumalale tänu, hing on veel kuidagi sees!“

Võistlusel saavutasiki Szepes revanschi. Miitingu teine peamoment oli Antero Kivi rekordikatse kettaheites. Tagajärjed olid: 100 m Koponen 11,1; 1500 m Koivunaho 4.03,3; 5000 m Sipilä 15.30,3; oda Szepes 62,09, Liettu 61,01, A. Järvinen 59,79. Kettaheites ei olnud Kivi heas veos ja tagajärjeks tuli 45,92, teine Kenttä 42,50. Kauguse võitis A. Järvinen 675. Tulikoura 672. Kolmikut hüppas Tulikoura 14,10.

Kergejõusfik koolidesse.

Schveitsi leht „La Suisse“ toob intervüü Schveitsi kuulsa keskmajaajooksja Paul Martiniga, kes elukutselt arst.

Dr. P. Martin lausub: On möödapääsmatult tarvilik, et meie hakkaks kergejõustikku keske- ja ülikoolides õpetama. Ei tohi unustada, et Paddockis juba 13-ne aasta vanuselt nähti meistrit koolis, kus ta kõik jooksuvõistlused võitis. Soomes on tuhandeid noori „Nurmisiid“, keda juba koolides lähendatakse sportliku elu kaunistele ja suursugustele põhialustele. On teada ka, et Inglismaal Oxford ja Cambridge on tõelised kergejõustiku õppeasutused.

Dr. Otto Peltzer, Saksa, 800 m jooksul 1926. a. Londoni Stamford Bridge'i staadionil peetud inglise esivõistlustel, kus ta püstitas maailmarekordi 1.51,6 ja võitis Lowe. Praegu kuulub 800 m m.-r. prantsl. Sera Martinile 1.50,6. Peltzerit tabas vahepeal vormilangus, kuid nüüd on Saksa doktor jälle tõusul. Berliini järelolümpiaadil tuli ta Lowe järel teiseks ja võitis Sera Martini. Peltzeri aeg oli 1.52,2, mis ainult 0,6 nõrgem ta paremast saavutusest.

3 uut rekordi: Kivi ketast 47,45 m, Larva 800 m 1.53,7, Salo teivast 3,81 m.

8 meest 800 m alla 2 min. ja 5000 m alla 15.20.

Soome kergejõustiku esivõistlused peeti 25. ja 26. aug. Helsingis. Ilm ei olnud võistlustele soodus, kuid sellele vaatamata saavutati häid tagajärgi, millest kolm uued Soome rekordid. Pealtvaatajaid oli kahel võistluspäeval kokku 10.000. Võistlused alustati 100 meetri jooksuga, millest kujunes

Soome pinevaim sprindivõistlus.

Eeljooksusid oli kaks. Esimese võitis Pitkänen hoolimata olümpiamehest favoriidi Mattila kaasavõistlemisest. 1. Pitkänen 11,2; 2. Mattila 1,20 m järel; 3. Nordlund 1,50 m järel. Teise eeljooksu võistlus oli Kopose ja Tavasti vahel, kes tulid finiši rind-rinnaga. 1. Koponen 11,1; 2. Tavast 20 sm järel; 3. Husgafvel 1,20 m järel.

Lõpujooks kujunes pinevuselt sääraseks, mida Soomes varemalt ei olnud nähtud. Kuuest võistlejast tuli viis esimest finiši kokku 70 sm-lise vahega ja kolm paremat neist rind-rinnaga. Kohtunikud ei saanud järjekorda määrata ja selguse tõi alles fotoülesvõte, mis viivitamatult ilmutati. Lõpujooksul õnnestus kohe esimene start. Finiši tulid jooksjad n. n. Ameerika maneeril. Tagajärjed: 1. Pitkänen, HKV, 11,2; 2. Koponen, HKV, 10 sm järel; 3. Mattila, Enso Kisailijat, 20 sm järel; 4. Tavast, TP, 40 sm järel; 5. Husgafvel, HKV, 70 sm järel; 6. Nordlund, IFK, 150 sm järel.

Pitkase teine võit.

200 m-i jooksus ei olnud kaitsemas oma tiitlit läinudaasta meister Åström. Kõik kolm eeljooksu olid kõvad. Esimeses olid tagajärjed: Vahander 23,1; Huhta 1 m järel; Muotinen 8 m järel. Teises: Husgafvel 23,1; Akilles Järvinen 80 sm järel; K. Lindroos 3 m järel. Kolmandas: Pitkänen 23,0; A. Lindroos 1,25 m järel; Höglund 3 m järel. Vahejooksu eeljooksude teistele ja kolmandatele olid esimesed kolm: Huhta 23,1; K. Lindroos 80 sm; A. Lindroos 90 sm

Lõpujooksu võitis K. Pitkänen, HKV, eriliselt hea ajaga 22,4. Ta oli võimelt tugevalt üle teiste ja omandas lühikestemaade kaaksikvõidu. Teine oli Husgafvel, HKV, 2,5 m järel; kolmas Vahander, HKV, 2,8 m järel.

Hooaja parem 400 m-i aeg.

Hooaja parem 400 m-i aeg oli Matilaise 50,5, mille nüüd esivõistlustel trumpas 2 meest. Kolm eeljooksu võitsid: Huhta 51,5; Matilainen 52,4 ja Vilen 52,0. Lõpujooksu tagajärjed: 1. Huhta, HKV, 50,2; 2. Matilainen, Iisalme Visa, 50,3; 3. Höglund, Enso Kisailijat, 50,5; 4. Vilen, IFK, 54,1.

800 m-is Larval rekord 1.53,7.

Jooksjaid oli 9. Paarikümne meetri järel võitis juhtimise Harri Larva ja ei annud seda enam käest. 400 m vaheaeg oli 56 sek. Larva, kelle tänavune 800 m-i parem aeg olnud 1.55,4 võitis nüüd ülevõimukalt uue Soome rekordiga 1.53,7. Endine oli Purje 1.55,2. Larva on teadupärast 1500 m olümpiavõitja ja ta nüüdne tagajärg ilmutas, et mees on hiljaga ka 800 m-is. 1. Harri Larva, Turu U-liitto, 1.53,7 (rek.); 2. Jansson, IFK, 1.56,8; 3. Hyttinen, Lahden Urh., 1.57,6; 4. Pohjola, Pori Tarmo, 1.58,0; 5. Korpela, Pori Tarmo, 1.58,0; 6. Alajääski, Hämenl. Tarmo, 1.59,3; 7. Henrikson, Porvo Akilles, 1.59,3; 8. Pohjavirta, Hämenl. Tarmo, 1.59,8.

1500 m Purjele.

Tänavu on 4 soomlast jooksnud alla 4 min. Esivõistlustel oli 1500 m jooksjaid 13. Eino Purje algas rekordikiirusega ja kaatis esimene 400 m 59,8. Raske rada hävitas jõe ja 800 m läks 2.05,5; Purje võitis ülevõimukalt, kuna teised omavahel olid tasavägised. 1. Eino Purje, Toverit, 4.03,9; 2. Jansson, IFK, 4.05,5; 3. Helgas, HKV, 4.06,0; 4. Korpela, Pori Tarmo, 4.07,0; 5. Pilpola, Turu U-liitto, 4.07,6; 6. Aakkula, Hämenlinna Tarmo, 4.08,0. Kaheteistkümnenda aeg oli 4.12.

5000 m võitis hõlpsalt Loukola 14.58,6 ja 8 meest alla 15.20.

Viiest soomlastest, kes jooksud tänavu alla 15 min., oli stardis ükski Toivo Loukola, 3000 mtakistusjooksu olümpiavõitja. Puudusid Ritola, Nurmi ja Purje.

Osavõtjaid oli 10. Jooks moodustus küllalt heaks, kuna noored võistlejad olid tagajärgedelt üle ootuste. 1500 m vaheaeg oli 4.28. 3000 m

Harri Larva, Soome, võitis A'damis 1500 m kuldmedali ja püstitas Soome esivõistlustel Soome uue 800 m rekordi 1.53,7.

juhtis Posti ajaga 9.08,5. Poolteist ringi enne lõppu rebis Loukola enese teistest lahti ja rikkus nõrgale algikiirusele vaatamata 15 min. piiri. Määttänen jooksis enese elu parima 5000 m-i ja jättis Posti kolmandaks. Meeldivad üllatused olid 19-aastane Toivonen viiendana ja tundmatu Kylönen kuundana, kes varemalt jooksud 16 min., kuid nüüd tulid alla 15.20. 1. T. Loukola, Hels. Toverit, 14.58,6; 2. Määttänen, Viiburi Urheil., 15.05,9; 3. Posti, Hamina Tarmo, 15.08,6; 4. Andersen, Lahti Urh., 15.11,7.

Ka 10.000 m Loukolale.

Ritola ei jooksud ka 10.000 m. Jooksule läksid ainult Loukola, Posti ja Sipilä. Algiirius oli laisk. 5000 m vaheaeg oli Loukolal ja Postil 15.51. Oodati Posti võitu, kuid 500 m enne finiši läks Loukola ette ja võitis vaevatult. Kuigi algikiirus oli nõrk, tulid lõputagajärjed head: 1. T. Loukola, Toverit, 31.26,7; 2. Posti, Hamina Tarmo, 31.30,2; 3. Sipilä, TP, 32.31,2. Loukola aeg on paremuselt Soome tänavune viies.

Sjõstedtil halb õnn rekordikatsel.

Soome 110 m tõkkejooksu rekord püsib ikka Vileni nimel 15,6, kuigi Sjõstedtil korra jooksud 14,9 ja kolm korda 15,0. Nüüd oodati Sjõstedtil rekordi, mis aja poolest ka tulemata ei jäänud, kuid mees ajas maha 2 tõket. 1. Sjõstedt KIF, 15,2; 2. Järvinen, TP, 15,8; 3. Pelttonen, HKV, 17,6.

Vileni revansch

oli 400 m tõkkejooksus, milles ta oli kevadel kaotanud Matilaisele 20 sm-ga. Nüüd võitis Vilen enese vastase 50 sm-ga, kuna veel seitsmendal tõkkel juhtis kindlalt Matilainen. Mõlemal tuli ajaks 55,1, mis ainult 0,3 halvem Soome rekordist. 1. Vilen, IFK, 55,1; 2. Matilainen, Iisalme Visa, 55,1; 3. Jukola, Turu U-liitto, 58,0.

Kaugushüpe Gustafssonile 699.

Kaugust on tänavu Soome parematena hüpanud Tuulos 720, Hakola 704 ja Sandström 700. Neljas tänavune soomlane oli Gustafsson tagajärjega 699, kes selletagajärje esivõistlustel korandas ja meistriks tuli. Ta nõrgem hüpe oli 658, kuid paremal jäi jälle ainult 1 sm puudu seitsmest meest. Tagajärjed: 1. Gustafsson, KIF, 699; 2. Huttunen, Lauttak. Luja, 686; 3. Joukki, Sortavala Viritys, 686; 4. Hakola, Seinajoe KU, 683; 5. Sandström, Turu Riento, 668; 6. Tuulos, Tamp. Pyrintö, 666.

Kõva võistlus kõrgushüppes.

Üle 180-ne on tänavu hüpanud kolm: Yrjöla (187), Vahlstedt (185) ja Kolkkonen (185). 180 sm on hüpanud samuti kolm ja 175 juba suur hulk. Esivõistlustel moodustus kõrgushüpe kõvaks võistluseks, kuid paremaks tagajärjeks jäi 180. Tagajärjed: 1. Yrjöla, TP, 180; 2. Kolkkonen, HKV, 180; 3. Kekkonen, Kajaani Kipinä, 180.

Teivashüppes uus rekord 1 sm-ga.

Soomlastel on tänavu 6 meest üle 350, neist paremana Salo 380. Teisel hüppel ületas Salo 381 ja parandas seega enese kevadist rekordi 1 sm-ga. Tagajärjed: 1. Salo, Hyvinkä Tahko,

381 (rek.); 2. Lindroth, Porvo Akilles, 370; 3. Nikander, Hyvinkä Tahko, 360; 4. Ruoho, HKV, 350; 5. Huttunen, Lauttakylä Luja, 340.

Tuulos võitis kolmiku kindlalt.

Ville Tuulos, Soome esimene kolmikhüppaja, võitis meistritiitli jälle kindlalt. Tal õnnestus ainult kolm esimest hüpet, kuna neljas ja viies läksid üle ja kuenda jättis tegemata. 1. Ville Tuulos, Tampere Pyrintö, 14,70; 2. E. Järvinen, Lahti Ahkera, 14,46; 3. Rainio, HKV, 14,34; 4. Tulikoura, HKV, 14,33; 5. Pelttonen, HKV, 13,65.

Kuulis Vahlstedti ja Yrjöla duell.

Kuulitõukes võistlesid Vahlstedt ja Yrjöla, kellest alul juhtis Vahlstedt. Yrjöla käis vahepeal kõrgust hüppamas ja tegi tagasitulekul 14,52, millega asus juhtimisele. Vahlstedt pingutas siis ja tegi viimase tõuke 2,5 sm üle Yrjöla. Kalle Järvinen tõukas ebakindlalt. Ta on mees, kelle tagajärg on korra 15 ja pisut hiljem ainult 12 m. 1. Vahlstedt, Viiburi Urh., 14,54,5; 2. Yrjöla, Tampere Pyrintö, 14,52; 3. K. Järvinen, Viiburi Urh., 14,05; Pörhöla, Kuopio Urh. Veikot, 13,98; 5. Torpo, HKV, 13,88; 6. Riimäki, IKT, 13,82,5; 7. Takala, HKV, 13,27.

Kivi heitis ketast rekordiliselt 47,45.

Kettaheitel oli kaugelt üle teiste A'dami hõbemedali mees Antero Kivi. Esimene heide oli kohe üle 46 m, teine ei õnnestunud, kuid kolmas oli 47,16 m. Lõpuvõistlusel oli ta kolm heidet 45,46,5 ja 47,45. Palju ei puudunud, et mees oleks ületanud Houseri maailmarekordi, mis on 48,20. Kivi nüüdne saavutus 47,45 on uus Soome rekord ja 4 sm parem 1916. a. Armas Taipale poolt saavutatud tagajärjest. Kivi nüüdne ketta-seeria äratav tähelepanu kogu maailmas ja mehel võib oodata maailmarekordi. Esivõistlustel heitis üle 40 m 4 meest, kuna üldse on Soomel tänavu üle 41 m heitnud 10 meest. Tagajärjed: 1. Kivi, HT, 47,45 (rek.); 2. Kenttä, TP, 42,89; 3. P. Yrjöla, TP, 41,20; 4. Grenner, IFK, 40,48. Torpo oli seitsmes 38,72 ja Niittymaa kaheksas 38,56 m.

Nõrgapoolne odaviske.

Soomel on tänavu 11meest üle 60 m, kellest esivõistlustel koos olid kõik paremad, kuid siiski jäid tagajärjed nõrgapoolseteks. Penttilä ei vastanud ootustele. Tagajärjed: 1. Penttilä, Lahti Ahkera, 61,31; 2. Liettu, Tampere Pyrintö, 61,06; 3. Lamppu, Viiburi Urh., 58,61. 4. Finell, Hyv. Tahko, 57,47; 5. Huusari, Kouv Urh., 55,49.

Vasaraheide Erikssonile.

Vasaraheite võitis olümpiamees Eriksson vaevaga. Paremad heidet tegi Pörhöla, kuid astus kahel 47 m heitel üle. Tagajärjed: 1. Eriksson, KIF, 44,46; 2. Hilden, Tampere Pyrintö, 44,38; 3. Pörhöla, Kuopio Urheiluveikot, 43,06.

Aki Järvinen 5-võistluse meister.

5-võistlus oli Aki Järvinen ja Paavo Yrjöla kahevõistlus. Enne viimast ala — 1500 m — juhtis Järvinen 7 punktiga Yrjöla 8 vastu. Arvati, et Yrjöla võidab 1500 m, punktid tulevad tasakaalu ja duelli otsustab 10-võistluse tabel. Kuid Järvinen võitis 1500 m Yrjöla ja tuli nii meistriks. Märkimisväärne on Yrjöla odaviske saavutus 61,95, mis parem kui meister Penttiläl vastaval erivõistlusel. Tagajärjed: 1. A. Järvinen, TP, 9 punkti (kaugus 670, oda 55,88, 200 m 23,6 ketas 34,41, 1500 m 4.45,3); 2. P. Yrjöla, TP, 11 punkti (659, 61,95, 24,6, 39,80, 4.49,8); 3. Huusari, KU, 14 punkti (607, 59,28, 25,2, 34,37, 4.36,9). Kalevi karika võistlusel juhivad Tampere Pyrintö 25 punktiga HKV ja Toverite 22 punkti ees. Lõpliku otsuse Kalevi karika kohta annavad teatejooksude ja 10-võistluse esivõistlused, mis peetakse Turus.

— Hels. Sanomat oli hõbepokaali määranud paremale soomlasele olümpiamängudel. Parema mehe kindlaks tegemiseks korraldati hääletus lugejate keskel. Kõige enam hääli ja koos sellega karika sai 10-võistluse maailmameister ja rekordimees Paavo Yrjöla. Hääle arvalt järgmised olid Paavo Nurmi, Ville Ritola ja Harry Larva.

Uusi rekordtagajärgi 800 m jooksus ja raskusheites.

Teised üleriiklikud politsei esivõistlused laskmises, kergejõustikus, ujumises ja jalgrattasõidus.

Abikomissar Julius Tiisfeld, kes jooksis politsei-võistlustel 200 m 23,2, 400 m 51,3, 800 m 1.59,1 (parem Eesti rekordist) ja 1500 m 4,13,9.

Läinud aasta eeskujul korraldas Eesti politsei kehakasvatuseorganisatsioonide liit 17. ja 18. ja 19. aug. üleriiklikud politsei spordi- ja laskevõistlused ühel ajal piirivalve spordiklubiga. Kergejõustiku võistlused peeti Kadrioru staadionil ühelt, mis võistluskava õige mitmekülgsest rikkas, kuna samal ajal ühendatud üksuste võistlejate imposantne koguarv 243 (neist politseisportlasi 177) võimsa mulje andis spordi arenemisest korraldajate seas. Võistluste head kordaminekut püüdis kahel esimesel päeval kesteve vihmasadu nurja ajada. Tunduvalt kannatas vihma all ühine võistlejate rongkäik ning võistluste avamine siseministri poolt ja laupäeval Kadrioru ringteel peetud 25 km jalgrattasõit. Võistluste lõpupäev oli nagu läinud aastalgi ilmastikult kõigiti õnnestunud. Väljale oli kogunud õige rohke pealtvaatajaskond, kes erilise huviga jälgis puhtpoliitilisi ja sõjaväelisi alasid, nagu: rakmes käigud, teatejooksud, käigud ja jalgrattasõit. Võitjatele jagati rohkelt kiitust. Pealtvaatajate hulgas viibis riigivanem, Saksa ja Itaalia saadikud ja rida teisi kõrgemaid ametnikke. Auhindade jagamist toimetati pidulikult siseministri abi Kubaršepi. Meeldiv oli Paide jalgratturite retk Paide-Tallinn. 4-meheline grupp ulatas siseministrile avamise puhul tervituslõikitus Järva politseiametnikkude kogult. Suureulatusega kava viidi hoolimata sest, et paljud võistlejad terve rida alasid kaasa tegid, tänu peakorraldaja Edgar Klumbergi energiale ladusalt läbi. Oli olukordi kus võistlusi peeti korraga neljas kohas: laskevõistlused Tondi tiiril, ujumine Kalevi basseinis Pirital, kergejõustiku eelvõistlused staadionil ning jalgrattasõit Kadrioru ringteel. Mis puutub konkurentsi ja saavutustesse, siis oli konstateerida kasvavat võistlusindu eriti B kl. võistlejate seas, mis tõi loomuliku tulemuse, et B kl. võitjad ületades B kl. norme A klassi tõusid, saavutades isegi A kl. võistlejatele kättesaamatuid norme (näit. 400 m I koht B kl. oli 54,8, kuna A klassile III koht 55,4 tuli). Kergejõustikus kujunes konkurents A klassis üksikaladel teravamaks kui seda esivõistlustel oleme harjunud nägema. Näit. olid jooksudes koos Labent, Tann, Laurson Tiisfeld, Madisson, Ertis; visketes: Neumann, Ivask, Mitt, Teearu; hüpetes: Pupart, Martinson, Steinberg. Endastmõistetav, et sarnase koosseisu juures uusi rekorde tulemata ei jäänud või vähemalt käesoleva aasta parimad saavutused püstitatud said. Võistluste suursaavutusteks kujunesid Tiisfeldi 800 m jooks 1.59,1 ja Neumanni raskusheide (12,5 kg) 15 m 97 sm, mis mõlemad paremad semistest ametlikkudest Eesti rekordidest. Eesti keskmaajooksjate pere rikkastus jällegi uue jooksutähega pärmulase Ed. Madissoni kujul. Mees kattis hiigla lõpuspordi juures 1500 m 4.12,8, millega Tiisfeldki võistelda ei saanud. Laurson on praegu treenerimise jätnud ja seetõttu alavormis. Ka 3000 m oli Madisson ülivõimukas Karla üle, kelle jooks stiilselt palju kaotanud. Madissonilt seevastu võib praeguse tõusuvormi ja tarvilise fighting-spiriti olemasolul veel tänavusel hooajal 1500 ja 3000 m jooksu rekordide purustamist loota.

Joh. Neumann oli suurvormis ning nabis visketes kõik neli esimest kohta enesele, näidates kuulis 13.90, kettas 37.70 kranaadis 60.72, võites juba teistkordselt enese kardetavamast vastast ja rekordimeest Lehotat. Hüpetest oli huvitavam kõrgus, meistriks tulnud Steinbergil tuli kolm korda 170 ületada, kuni ta enese rivaali Martinsoni ees triumfeeris. Kaugushüppes oli Pupart Labendile tihedalt kannul (L. — 6.60, P. — 6.55). 100

meetris kaitse Labent oma meistritiitli ülekaalukalt, kuid 200 m ilmutas Tiisfeld suuremat energiat ning jooksis enese parima aja 23,2 võites Labenti rinnaga. Silmapaistvalt edenenu on kevadest saadik ka Tann, tema 200 meetri aeg 23,6 on tagajärg enese ette 400 meetri lõpujooksus oli Tiisfeld konkurentsitu, ähvardades isegi uue rekordiga 51,3. Otsustades 400 meetri jooksu jõurikkuse järel oleks 800 m saavutus veel paremgi pidanud olema. — Väsimatu Pupart pani lõpuks võites puhtpoliitilised alad (rakmeskäigu ja kolmevõistluse) enese paremusi Labendi üle maksma, tulles punktidega üldvõitjaks ja omandas jäädavalt siseministri rändauhinna — 180 kroonilise hõbevaasi. Viljandlane Ivask ei tõusnud üle enese harilikkude võimiste, võites juure siit ja sealt Viljandile punkte, mis tõttu üksikalad kahvatuks jäid. Imelikul kombel ei suutnud „kahekümnevõistleja“ Mitt (ka Viljandi) ennast maksma panna, kuigi tema poolt kaasatehtud alade arv tosinani tõusis.

Ala, mis politseis viimasel ajal tugevasti edenenu, on laskmine. Esikohal püsib siin kindlalt Tallinn. Eriti head on saavutused brovningist laskmises, milles suurejoonelikku osavust just Tallinna kriminaal ja poliitilise politseiametnikud osutasid. Võitjaid hinnati ka väärtuslikkude auhindadega (näit. I auhind brovningist laskmises — kulduur, montekristost — suur kristall karahvin jne.)

Üldvõitjaks laskmises (vintpüss, montekristo, revolver) tuli Tallinna-Harju prefektuuri konstaabel Lehova 335 pkt. Ujumises ei ulatanud tagajärjed, välja arvatud 100 m vabalt Alfred Raigi saavutus 1.41,3, mitte üle keskpärase. Uudiseks osutus 50 m päästmiskorras ujumine, kus stardist väljamineks tuli täiesti vormis olles uppujale juure ujuda. Võitjaks osutus siin samuti Alfr. Raig (Tartu) omandades siseministri eriauhinna hõbeuuri vapiga. Teateujumises 4x50 meetris oli Tallinna võit üllatuslik.

Jalgrattasõit kujunes Viljandi ja Tartu ühiseks triumfiksi ja Tallinna Vaterlooks. Viljandlased Rossmann, Matt, Lukk ja tartlane Lõhmus olid jõud, kes mängides enese vastaseid võitsid. Tähelepanuväärsem on Rossmanni saavutus 5 km 8.54,8, kuna pöörase saju all saavutatud 25 km aega 48.49,8 ka heaks tuleb pidada. Parimaks jalgratturiks tuli Rossmann, omandades riigi trükkikoja poolt väljapandud jalgratta. B klassi üldvõitjaks punktidega tuli Tartu kriminaal am. Kabin, kes ilmutas end vaatamata füüsiliselt nõrgale konstruktsioonile mitmekülgsest ja vastuvõtlikku tehnikat hüpetes ja visketes. Teatejooksudes A kl. olid tallinnlased Tiisfeld, Tann, Pupart, Villo ja Torbek võitmatud, tuues Tallinna politsei spordiringile Tallinna-Harju prefektuuri poolt väljapandud jooksja pronks kuju. Esivõistluste

üldvõitjaks tuli Tallinn 415 punktiga, teine Viljandi 177 p., kolmas Tartu 140 p., neljas Pärnu 88 p., viies Läänemaa 54 p., teised kõik vähem. Auhindu oli rohkesti, üksikaladele oli raskematele numbritele väljapandud kuni kuus indiv. auh., samuti olid esimesed auhinnad enamasti väljaspoolt annetatudena õige väärtuslikud. Võib julgesti öelda, et auhindade kogu väärtus 3000 kr. ümber ületab senini kergejõustikus nähtud väljapanu. Peale auhindade annetati igale osavõtjale mälestuseks diplomaad.

Tehnilised tagajärjed:

- 100 m A kl. 1) Labent 11,4; 2) Tiisfeld, 3) Tann.
 200 m A kl. 1) Tiisfeld 23,2 (rek.); 2) Labent rinnajagu; 3) Tann 23,6.
 400 m A kl. 1) Tiisfeld 51,3 (rek.) 2) Villo 53,5; 3) Pupart 55,9.
 800 m A kl. 1) Tiisfeld 1.59,1 (rek.) 2) Laurson 2.01,4; 3) Madisson 2.05,4.
 1500 m A kl. 1) Madisson 4.12,8 (rek.); 2) Tiisfeld 4.13,9; 3) Laurson 4.19,6.
 3000 m A kl. 1) Madisson 9.31,6; 2) Laurson 9.34,8; 3) Kurm 9.39,4.
 5000 m A kl. 1) Laurson 16.33,7 (rek.); 2) Ertis 16.44,1; 3) Kurm 17.08.
 4x100 m: I) Tallinn. (Tiisfeld, Tann, Villo, Pupart) 45,4 (rek.); II) Viljandi.
 5x200 m: I. Tallinn (Tiisfeld, Tann, Torbek, Pupart, Villo) 2.01,1 (rek.); II. Viljandi.
 800+400+200+200 m: I. Tallinn (Laurson, Villo, Tiisfeld, Tann) 4.04. II. Viljandi meesk. 400+300+200+100 rakmes: I. Tallinn (Villo, Tiisfeld, Pupart, Tann), 2.22,6; II. Viljandi.
 Kõrgus: 1) Steinberg 170 (rek.); 2) Martinson 170; 3) Labent 160.
 Kaugus: 1) Labent 6.60 (rek.); 2) Pupart 6.55; 3) Steinberg 6.00.
 Kolmik: 1) Labent 13.30 (rek.); 2) Torbek 12.82; 3) Pupart 12.69.
 Kuul: 1) Neumann 13.90; 2) Ivask 12.38; 3) Mitt 12.18.
 Ketas: 1) Neumann 37.70; 2) Mitt 36.70; 3) Ivask 36.63.
 Kranaat (varrega): 1) Neumann 60.72; 2) Lehova 57.37; 3) Tamm 55.24.
 B kl. 100 m 1) Kirschberg 12,2; 2) Espenberg 12,6; 3) Luik.
 400 m 1) Luik 54,8; 2) Espenberg 56,0; 3) Laupmann 56,6.
 1500 m: 1) Sinikas 4.37,2; 2) Espenberg 4.38,6; 3) Läll.
 3000 m: 1) Sinikas 10.19,3; 2) Läll 10.24,7; 3) Luik 10.33,9.
 4x100 m: 1) Tartu 50,8; 2) Läänemaa; 3) Viljandi. (Tallinn diskvalifitseeriti).
 5x200 rakmes: 1) Viljandi 2.45; Tallinn, kui-

Foto K. Akel.

Riigivanem J. Tõnisson politseivõistlustel vaatamas auhindadekogu. Auhindu oli politseivõistlustel õige rängalt — kokku 300.000 senti väärtuses. Üksikud võitjad said auhinda, mis olid väärtusel üle tarviliku suured. Politseil on enese erilise positsiooni tõttu hea võimalus koguda auhinda ja see avaldus ka viimaste politseivõistluste trofeede priiskavas külluses. Edaspidi võiks politseivõistlejad leppida vähemaga.

gi ta võitjaks tuli diskvalifitseeriti A klassi mehe kaasajooksmise tõttu.

Kaugus: 1) Mägi 576; 2) Teearu 572; 3) Kabin 567.

Kõrgus: 1) Ausmann 155; 2) Kabin 150; 3) Oissar 150.

Van. kordnik Joh. Neuman, kes politsei esivõistlustel tõukas kuuli 13,90, heitis ketast 37,70, viskas granaati 60,72 ja heitis raskust 15,97. Viimane saavutus on parem E.-rekordist.

Kuul B kl.: 1. Saar 10,56; 2. Soosaar 10,12; 3) Kotkas 9,80.

Ketas B kl.: 1) Abram 32,94; 2) Soosaar 32,09; 3) Kabin 31,22.

Granat B kl.: 1) Franz 53 m; 2) Martinson 52,40; 3) Kotkas 50,43.

Rakmeskäik 3 km: 1) Pupart 18,58,9; 2. Tamtik 19,02,8; 3. Brenner 19,27,1.

Rakmes kolmevõistlus (100 m, granaat, kaugus): 1) Pupart 16 p. (12,9; 50,91; 5,28); 2) Labent 12 p. (12,9; 45,75; 5,36); 3) Torbek 7 p. (13,9, 46,41, 4,80).

Võitja Säär diskvalifitseeriti valerakmete tõttu.

A kl. üldvõitja: 1) konstaabel Pupart 37 pkt.; 2) kants.-ametn. Labent 37 pkt.; 3) abikomissar Tiisfeld 28 pkt.

B kl. üldvõitja: 1) v.-agent Kabin 17 pkt.; 2) asjaajaja Espenberg 15 pkt.; 3) asjaajaja Sinikas 14 pkt.

Ujumine:

100 m vabalt: 1) Raig 1.41,3; 2) Mihelson 1.44,8; 3) Lepp 1.44,0.

400 m vabalt: 1) Lepp 9.41,0; 2) Palu 9.57,0; 3) Raig 9.59,8.

50 m päästekorras: 1) Raig 1.05,8; 2) Mihelson 1.10,0; 3) Palu 1.19,0.

4x50 teatejum.: 1) Tallinn 3.25,2 (Kollin, Mäng, Palu, Lepp); 2. Tartu 3.34,2.

Jalgrattasõit:

5 km velodroomil: 1) Rossmann 8.54,8; 2) Kukk 9.01,3; 3) Lõhmus 9.03,1.

25 km velodroomil: 1) Rossmann 48.49,8; 2) Lõhmus 48.54,0; 3) Matt 49.05,8.

20 km rakes maanteel: 1) Lõhmus 48.02,8; 2) Kukk 49.20; 3) Rossmann 49.21.

Meistriteks tulid seega:

Kergejõustikus:

Lühikesed maad: abikomissar Tiisfeld, Tallinn, omas Eesti Panga brovningu; keskmaad: abikomissar Tiisfeld, Tallinn, omas o.-ü. „Esto“ pronkskuju; pikadmaad: konstaabel Laurson, Tallinn, o.-ü. Estonia eksporttapamajade jalgratta; hüpped: kants.-am. Labent, Viljandi, E.P.K. liidu kast hõbelusikatega; visketes: v.-kordnik Neumann, Tallinn, Eesti Panga brovningu; ujumises: meister v.-kordnik Raig, Tartu, hõbeportsigar, Tartu pol. spordiringilt; laskmises: konstaabel Lehova, Tallinn, Viru-Järva abiprefektuuri brovning; jalgrattasõidus: kordnik Rossmann, Viljandi, jalgratas riigi trüki-kojalt.

Eriauhinnad omandas veel 200 ja 800 mtr. politsei rekordide püstitamise puhul Tiisfeld kristallkarahvini ja suhkruatoosi annetatud kul-lasepa-äri Radus Osipovi poolt.

J. T.-d.

Tartumaa esivõistlused kergejõustikus.

Kettas Feldmanilt uus Eesti rekord 44,86 m.

18./19. augustil peeti Kalevi korraldusel maakondlike esivõistlusi, millised on olnud viimastel aastatel Tartu kergespordi suurparaadiks, sest neist võetakse suurearvuliselt osa.

Kahe suurema kergejõustikku harrastava organisatsiooni Ak. Spordiklubi ja Kalevi vahel on alati neil võistlustel kõva konkurents paremuse pärast. — Võistlejaid nimekirjas 70, kellest ilmunud osa võtma 58.

Võistlusi tegi pinevaks eriti a. s. Lafermi rändauhind, „Start'i“ nimeline karik, missugust kaitsta mõlemal viimast aastat.

Ak. Spordiklubi omab rohkem tipp-saavutustega mehi, kuid Kalevil on seevastu võrdse tasapinnaga kergejõustiklasi suuremal arvul. Karika võitis kolmat ja viimast korda tuntava ülekaaluga — Ak. Sp. kl., kuid maakonna esivõistlustes kapituleeris Kalevile.

Esimesel päeval jäid tagajärjed keskpäras-teks, sest osa võistlusalasid läks vihmasaju all. Teine päev oli soe päikesepaistne, soodus kergejõustlusteks. Üllatusmees oli Amsterdamis käinud Feldman, kes näitas kettas haruldast kindlust, heites mitu korda üle 43 mtr. Eelviimase heitega saavutas ta uue Eesti rekordi — 44.86.

Tehnilised tagajärjed.

100 mtr. jooks.: 1. Schütz, Kalev, 11,3; 2. Korol. ASK, 1½ mtr. järel; 3. Kitsing, sama. 400 mtr. jooks.: 1. Korol, 52,7; 2. Gern, Kalev, 53,1; 3. Schütz 54,9.

1.500 mtr. jooks.: 1. Korko 4.27,6; 2. Soonberg 4.27,8; 3. Mihelson, Kalev, 4.28,4.

½ tunni jooks: 1. Laas 8.466. 15 mtr.; 2. Valdner 8.358. 70 mtr.; 3. Korko 8.326. 50 mtr. 60 mtr naistele: 1. Raudsepp, Veesp. kl., 8,8; 2. Rezold, ASK, ½ mtr. järel; 3. Kõiv, sama.

200 mtr. jooks: 1. Korol 23,6; 2. Schütz 23,7; 3. Ütt, Kalev, 24,0.

800 mtr. jooks: 1. Gern 2.06,7; 2. Korko Veesp. kl., 2.10,9; 3. Soonberg A. S. K., 2.11,2.

5.000 mtr. jooks: 1. Korko 16.50,9 2. Laas, Kalev, 16.58,2; 3. Valdner, sama 17.17,2.

110 mtr. tõkkejooks: 1. Reisner, A. S. K. 17,5; 2. Viin, sama, 17,8; 3. Kink, Kalev, 19,0.

4x60 mtr. teatejooks naistele: 1. Kalev, (Leetsy, Reinson, Viim, Grünfeld) 36,3; 2. A. S. K. 36,7.

4x100 mtr. teatejooks: 1. A. S. K. (Kitsing, Viin, Reisner, Korol), 46,9; 2. Kalev (Ütt, Gern, Pauska, Schütz) — 46,9 (rinna osa järel. 3. A. S. K. II meesk. 49,1.

1.600 mtr. teatejooks (800+400+200+200): 1. Kalev (Mihelson, Gern, Pauska, Schütz) 3.53,2 (uus maakonna rekord); 2. A. S. K. (Soonberg, Korol, Reisner, Kitsing) 3.54,7.

Kuulitõuge:

1. Feldman, ASK., 13.02; 2. Simson, Kalev, 12.83; 3. Soll, NMKÜ, 12.13.

Kettaheide:

1. Feldman 44.86 (uus Eesti rekord); 2. Kalkun, Kalev, 42.82; 3. Erikson, Kalev, 37.78.

Odaheide:

1. Schütz, ASK, 57.13; 2. Erikson 52.78; 3. Sule, Kalev, 52.52.

Vasaraheide:

1. Kalkun 31.00; 2. Feldman 27.69; 3. Sule, 26.67.

Kõrgushüpe:

1. Roht, ASK, 165 (170); 2. Tiitso, sama, 165; 3. Kink 160.

Kaugushüpe:

1. Jakobson, ASK, 6.53; 2. Korol 6.30; 3. Kitsing.

Kolmikhüpe:

1. Jakobson 13.43; 2. Ütt 13.28; 3. Kink 12.62.

Teivashüpe:

1. Reisner 3.25; 2. Mihelson 3.15; 3. Sule, 3.00.

Kaugushüpe naistele:

1. Raudsepp 4.65; 2. Kõiv 4.44; 3. Rezold 4.39.

Maakonna võistlused võitis Kalev 225 punktiga, ASK-l 185, Tartu veesp. kl. 33, NMKÜ 7. — „Start'i“ karika võitis viimast korda ja jäädavalt ASK 48 punktiga, Kalevil 28, Tartu veesp. kl. 12. NMKÜ-l 1 punkt.

Ed. Jn.

Iiri mängud.

Euroopa ja ka kogu maailma traditsioonikamad suurvõistlused Iiri mängud (Tailteann games) peeti Dublinis Suur-Briti ja Ameerika Ühisriikide võistlejate osavõtul.

Hiilgavate võistlejate tõttu olid tagajärjed mõistetavalt head: 100 m Warren, Kanada, 10,8; 2. Fitzpatrick, sama; 3. Adams, sama. — 200 m: 1. Ball, Kanada, 21,6; 2. Warren, sama; 3. Adams, sama. — 400 m: 1. Ball, 48,8; 2. Lavan, Iiri; 3. Moore, Iiri. — 800 m: 1. Phil Edwards, Kanada, 1,52; 2. Lloyd Hahn, Ameerika; 3. Griffin, Kanada. — Steeple chase: 1. Gegan, Ameerika, 9,36,6; 2. Biddulph, Inglise; 3. Bell Ameerika. — Lühike maraton: 1. Joie Ray, Ameerika, 2,31,25,4; 2. Steyler, L.-Aafrika; 3. Adams, Schoti. — 100 m tõkkeid: 1. Atkinson, L.-Aafrika, 15,0; 2. Viljoen, sama; 3. Werner, Ameerika. — Kaugus: 1. Bates, Ameerika, 732; 2. Atkinson 699; 3. Anglim, Iiri, 671. — Kõrgus: 1. Osborne, Ameerika, 193; 2. McGinnis, sama, 187; 3. O'Connor, Iiri, 184,5. — Kolmik: 1. Winter, Austraalia, 14,15; 2. Moloney, Iiri, 13,56; 3. Fitzgerald, sama, 13,42. — Hoota kaugus: 1. Osborne 3,06; 2. Power, Iiri, 293. — Vasar: 1. O'Callaghan, Iiri, 51,64; 2. Black, Ameerika, 47,83; 3. Caskey, sama, 45,92.

2 Taani rekordi.

Lundgreen neljakordne meister.

Kopenhaagenis peetud Taani esivõistlustel saavutati uued Taani rekordid odaviskes ja 800 m jooksus. Neli meistritiitlit omandas Louis Lundgreen võitudega kolmikus, 400 m-is ja kahes tõkkejooksus.

Tagajärjed: 100 m Aage Hansen 11,1; 200 m Melbühn 23,2; 400 m Lundgreen 51,1; 800 m Frode Jacobsen 1.57,2 (rekord); 1500 m A. Larsen 4.09; 5000 m Anders Axelsen 15.45,5; 10.000 m Axelsen 33.07; 110 m tõkkeid Lundgreen 16,4; 400 m tõkkeid Lundgreen 58,3; 4x100 m Sparta 43,9; 4x400 m KIF 3.33,9; kaugus Marhauer 698; kõrgus Jensen 175; kolmik Lundgreen 13.72; teivas Nicolaisen 380; kuul Mosegaard 12.94; ketas Jensen 39.05; oda Gjöring 56.60;

oda mõl. käega Gjöring 101.02; teine Möller 100.73, viimane heitis tugevama käega uue rekordi 59.54; raskus Mortensen 9.41.

4 rekordi Rootsi naistelt.

Rootsi kergejõustiku esivõistlused peeti iseisva korraldusena Gävles. Ka meil on soovitatav naiste esivõistlusi edespäi korraldada lahus meeste esivõistlustest, mis hoiab ära viimaste ülekoormamise. Tagajärjed Gävles olid: 100 m Ebba Myrberg 13,5; kuul Elsa Svensson 10,59; kaugus Ebba Myrberg 51,4; kaugus hoota Edit Sandgren 249 (uus Rootsi rek.); 80 m tõkkeid Lydia Alsterberg 13,8 (uus R. rek.); kõrgus Bräde Adams-Ray 148; ketas Elsa Svensson 33.71; 800 m Inga Geintzel 2.23,8; 200 m Astrid Lundin 27,5 (uus R. rek.); oda Elsa Svensson 26.36; 4x100 m Stokholmi Djurgarden 53,8 (uus R. rek.).

— Mrs Hatt, Inglise, jooksis Saksas naiste tõkkejooksus uue maailmarekordi 12,6. Endine oli 12,8.

Hubert Houben, Saksa, kes jälle paremas jooksu- tuules ja nüüd mõnel korral võitnud võistlusväs- sinuid Ameerika sprintereid.

Kolm maailmameistrit.

Gunnar Lindström, Rootsi, kelle päralt oli odaviske maailmarekord 1924.—1927. a. tagajärjega 66,62 m.

Eero Penttilä, Soome, kelle päralt oli odaviske m.-r. 1927.—1928. a. tagajärjega 69,88 m.

Erik Lundqvist, Rootsi, nüüdne odaviske maailmarekordimees tagajärjega 71,01 m.

Virtanen 5.000 m 14.48,3!

Turus peetud Soome tööväe liidu esivõistluste hiilgav saavutus on Lauri Virtase 5000 m 14.48,3. Jooks oli vihmast raskel rajal ja konkurentsita, kuna järgmine mees oli Virtasest üks minut järel.

Tagajärjed: 100 m Etholen 11,1; 200 m Etholen 23,3; 400 m Vall 51,5; 800 m Bothas 1.57,1; 1500 m Bothas 4.03,9; 5000 m Virtanen 14.48,3 (uus Soome tööv. rek.); 10.000 m Jalonen 33.39,9; 110 m tõkkeid Tamminen 17,0; 400 m tõkkeid Vall 60,3; kaugus Laine 676; kõrgus Etholen 180; kolmik P. Virtanen 13,96; teivas Kristoferson 350; oda Fabrini 56,52; ketas H. Nurmi 39,35; raskus Lehtinen 12,08; viievõistlus Takkinen 389,03 p. (uus Soome ja rahvusvah. tööväe liidu rek.). Takkise tagajärjed üksikute aladel olid: 200 m 24,8; kaugus 651; oda 59,41; ketas 37,11; 1500 m 4.58,6.

Soome tööväe spordiliit võitis Läti oma 128:81.

Riias peetud Soome ja Läti tööliisspordi liitude vahelisel võistlusel võitis ülivõimukalt Soome 128 punktiga Läti 81 vastu. Lätlased võitsid ainult mõned üksikud alad.

Paremad tagajärjed olid: 100 m Etholen 11,2; naiste 100 Granath 13,4; 110 m tõkkeid Vall 16,4; 400 m Vall 52,0; 1500 m Halen 4.09,8 ja Virtanen samuti 4.09,8; 4x100 m Läti 45,2 ja Soome 45,4; kuul Franzen 14,15; ketas Sukatnieks, Läti, 41,03; kaugus Takkinen 652; kõrgus Hymminen 179; teivas Flinck 350; 200 m Vall 23,1; Rootsi teatejooks Soome 2.05,8 ja Läti 2.06,5; 800 m Nummelin 2.03,7; 500 m Virtanen 15.19,2; naiste kaugus Valaka, Läti, 478; naiste oda Jääskeläinen 32,56

Odaviske saavutas Takkinen 62,93, mis on tööliisspordi internatsionaali uus rekord.

Soome NMKÜ esivõistlused

andsid järgmisi paremaid tagajärgi: 100 m Nyman 11,7; oda Kanerva 50,23; kaugus Nyman 630; kõrgus Lohikoski 169; kuul Kanerva 11,15; kolmik Lohikoski 12,73; ketas Kanerva 31,56; teivas Kanerva 310; 200 m Nyman 24,5; 400 m Nyman 55,6; 800 m Hietalahti 2.10; 1500 m Koivuneva 4.32; 5000 m Koivuneva 16.59; 4x100 m Pasila NMKÜ 49,0.

— Gunnar Lindström, Rootsi endine maailmameister odaviske, lõpetab võistlemise. Oma eelviimasel võistlusel Eksjös heitis ta oda 65.50.

Eesti 60 m mees.

Joh. Meimer, kes peale A. Klumbergi teise eestlasena odaviske ületanud 60 m piiri, tuli A'dami mängudel enese rekordsaavutusega 61.46 maailma kaheksandaks odaheitjaks. Peale A'dami võitis J. Meimer osa reast rahvusvahelistest võistlustest Saksas, kus ta järjest auhindadele tulnud. Esseni võistlustel tuli Meimer teiseks 58.56, võitis kõrguse 1.70 ja tuli kauguses teiseks 6.41. Kasseli võistlustel võitis Meimer oda 60.27, tuli kõrguses teiseks 1.73 ja kauguses kolmandaks 6.68.

1. Meimeri viimase kuu odaseeria on järgmine.

A'damis	61.46
Kölnis	60.14
Duisburgis	60.45
Essenis	58.56
Kasselis	60.27.

Kohtunik poksiringi.

A'damis peetud rahvusvah. poksiliidu istungi otsustest on tuua, et edespäi peab poksivõistlustel üks kohtunik olema ringis eneses. Amsterdami poksivõistlustel olid kohtunikud kõrgetel telingutel, nagu mõnel tennisvõistlusel. Võistlejad peavad kaalumisel olema täiesti alasti. Abilisi ei tohi võistlejal olla enam kui üks. A'dami võistlustel oli mõnel poksijal koguni kolm sekundanti.

— Gene Tunney on maha pannud oma maailmameistri tiitli ja jõudnud juba Euroopasse, kus ta huvireisi teeb. Tunney ütles poksist loobumisel, et ta kümne aastaga on teeninud küllalt raha ja nüüd tal enam ei tarvitse poksimit jatkata. Tunney on poksiga teeninud üle miljoni dollari. Nüüd kavatsab Gene kas naist võtta või filosoofiat uurida. Soovitatakse küll esimest, sest abielus on kõige paremad võimalused saada filosoofiks. Nii lööks Tunney naisevõtmisega kaks kurbest ühe pauguga.

— Sammy Mandell, poksi maailmameister kergekaalus, kaitses enese tiitlit Jamesville'is, Ameerikas. Mandell võitis enese vastase Johnny O'Donnelli 3. roundil k.-o.-ga.

Tallinna jalgpallimehed Viljandis.

Tallinna maleva meeskond saavutas võidu ja viigi.

18. ja 19. aug. võistles Tallinna maleva jalgpallimeeskond Viljandis — esimesel päeval Sakala maleva meeskonnaga ning teisel päeval linna koondusega.

Laupäeval sajab pea kogu päeva vihma ning seetõttu kattub ka ainuke Viljandi jalgpalliplats — gümn. park veelokudega — mis soodustavaks ei ole õhtul peetavale mängule.

Mängu algab V. Rõksi (Tallinn) juhtimisel. Kohe mängu algul teevad tallinlased rea pealetunges mis aga tagajärge ei anna. Nii tegi Maurer, kelle hüüdnimi „Muri“ viljandlasile eriti meeldis — ja ka Seegner — „Seku“ mitmed teravad löögid väravale, kuid ikkagi stoppab need vormis olev väravaaht. Alles 2 min. enne poolaja vilet õnnestub „Muri“ terava löögiga „jumala uusi“ traat väravavõrke kolinema panna. Tagajärje 1:0 juures peetakse ka poolaeg.

Teisel poolajal ei taha tallinlastele kokkumäng, väikese platsi tõttu, enam kuigi hästi klappida. Selle eest saavad jälle viljandlased hoogu, milline sagimine aga resultaati ei muuda. 22 min. teeb „Muri“ üksi läbimurdest veel teise värava ning tagajärje 2:0 juures lõpebki mäng.

Pühapäeval esines tallinlaste vastu linna koondus, mis peaaegu koostes eelmisel päeval esinenud kaitsel. spordiklubi mängijaist. Koonduse koosseis oli järgmine: Raudsepp I (teisel poolajal Nahe), Raudsepp II, Saun, Kaur, Kallak I, Kaup, Kallak II, Märtsion, Kull, Tiido ja Andresson.

Mängu juhib ka seekord V. Rõks.

Alguses kohe ilmneb, et tallinlastel pole eelmisel päeval olnud hoogu, mistõttu ka mäng hulga loiumana näib. Esimestel minutitel teevad tallinlased sagedaid pealetunges, kuid need ei too mingit resultaati. Siis hakkavad ka viljandlased enam hoogu minema ning 16. min. saavutabki Andresson esimese värava — tallinlaste võrku. Kõik tallinlaste tasumiskatsed lähevad nurja. Sama tagajärg jääb ka poolaja seisuks.

Teise poolaja alul kohe saab vv. Raudsepp vigastada, keda asendab Nahe. Kuigi mäng elavamaks muutub, ei muutu tagajärg. Alles 86. min. saavutab Maurer trahvilöögist viigi — mis ka lõpuseisuks jääb. Mõlemaid matsche jälgis Viljandi kohta arvurohke publik.

S. M.

Kalevi sensatsioonilik vesipallivõit.

Ujumine ei taõa edeneda.

Foto Soosaar.

Vasakul prl. Pääsuke, ASK, kes püstitas E. ujumise esivõistluste ainsa rekordi. Paremäl E. Laubach, kes Tallinna paremaid naisujujaid.

Eesti meistermeeskond vesipallis Kalev, kes esivõistlustel võitis TUK 3:2 (1:2). Seisavad vasakult: Kursmann, Olbrei, Roos, Mõtlik, Käär, Õunapuu, Hargel ja Mihelson. Väike mees Mõtlik, kes vasakult neljas, tegi tsentrifor vardina kõik kolm Kalevi väravat.

Eesti esivõistlused ujumises, vettehüpetes ja vesipallis peeti 18. ja 19. aug. Kalevi korraldusel Pirital seltsi basseinis. Osavõtjaid oli keskmiselt, kuid tagajärjed kujunesid kehvadeks. Muidugi on selles süüdi ka tänavune ujumisele ebasoodus suvi, kuid ka üldiselt ei taha ujumine saavutuste suhtes meil kuigi hästi edeneda. Vanemad ujujad ei ole praegu lähedaltki oma paremas vormis ja raske on neilt loota ka edenemist tulevikus, kuna noored jälle ei ole jõudnud veel vanade saavutustele täiesti järele. Kuupalju meie ujumises maha oleme jäänud, see selgub meie esivõistluste tagajärgede võrdlemisega Soome omadega, mis toodud allpool. Resultaatide poolest ületavad ka Soome naisedki mitmel alal meie mehi. Ometi ei ole ujumise olud ilmastiku poolest Soomes meie omadest soodsamad.

Tagajärjed olid: 100 m vabalt: 1. E. Ernesaks, TUK, 1.20; 2. Pärli, Tartu, 1.21,8; 3. Toonekurg, Tartu, 1.30,1 — 400 m vabalt: 1. E. Ernesaks 7.30,6; 2. Pärli 7.44; 3. Taanvald, Kalev, 7.59,2. — 1000 m vabalt: 1. Kangro, Tartu, 20.43,5; 2. Schiller, TUK, 20.47,3; 3. Taanvald 20.49,6.

100 m. rinuli: 1. Muhel, Tartu, 1.34,7; 2. V. Ernesaks, TUK, 1.38,3. — 200 m seljali: 1. Pertelson, TUK, 3.44,7; 2. Õunapuu, Kalev, 3.45,5; 3. Muhel, Tartu, 4.06.

Naiste võistlustel olid tagajärjed: 100

m vabalt: 1. Pääsuke, Tartu, 1.43,2 (uus E. rekord — võistluste ainus); 2. E. Laubach 1.46,5. — 100 m rinnuli: 1. E. Laubach 1.47,4; 2. Krimm 1.57,6. — 100 m seljali: 1. Mahoni 1.55,3; 2. I. Laubach 1.55,6; 3. Saar 2.04,6. — 400 m vabalt: 1. I. Laubach 8.22,1; 2. Pääsuke 8.27,1.

Hüpped meestele võitis Lepik ja naistele A. Tõrvand, kuid hüpete nõrga täitmise tõttu jäeti meistri tiitlid välja andmata.

Sensatsioonilikuks kujunes vesipalli võistlus Kalevi noorte ja võitmatude kuulsusega TUK meeste vahel. Esimesel poolajal oli TUK ülekaalus ja resultaati Kalevi kahjuks 1:3. Kuna aga üks värav oli tehtud oudist, siis otsustas vahekohtunikuna tegutsenud tartl. Jakobson vaheajal asja ümber ja resultaati kahandati kaks ühele. See on küll harukordne juhus, et tsentrifor lahtilöögi järel väravat veel võidakse annulleerida, kuid võidukindel TUK oli asjaga päri. Nad ütlesid kogu, et „olgu 1:1“ ja hakkame „otsast“ peale. Kalev vahetas teisel poolajal Mihelsoni väravast Kursmanniga, kes teisel poolajal jäi TUK meestele läbitungimatuks. Hoogsal mängul tegi Kalev teisel poolajal 2:0 ja meistri tiitel oli Kalevi lõputagajärje 3:2 juures.

Kalevi koosseis: Mihelson (Kursmann) väravas, Hargel — Olbrei kaitses, Käär poolkaitses ja Õunapuu, Mõtlik ja Roos edurivis.

3. R. Taanvald, Tallinn, 7.58,6. — 1000 m vabalt: 1. H. Raig 20.47,2; 2. A. Taanvald, Tallinn, 22.28; 3. R. Taanvald 22.40,9; 4. jaopealik E. Salodin, Türi, 23.58,2; 5. E. Kroll 24.09,8.

50 m. rinnuli: 1. B. Pertelson, Tallinn, 45,8; 2. E. Õunapuu, Tallinn, 45,9; 3. A. Muhel, Tartu, 46,4. — 100 m rinnuli: 1. A. Muhel 1.35,8; 2. E. Õunapuu 1.41; 3. B. Pertelson 1.41. — 200 m rinnuli: 1. A. Taanvald 3.38,5; 2. A. Muhel 3.44,8; 3. E. Kroll 3.44,8.

50 m seljali: 1. B. Pertelson 42,4; 2. A. Muhel 46,6; 3. E. Õunapuu 46,8. — 100 m seljali: 1. B. Pertelson 1.38,3; 2. E. Õunapuu 1.44,8; 3. A. Muhel 1.51,2. — 50 m rakmetes: 1. V. Toonekurg 1.56,8; 2. B. Pertelson 1.57,6; 3. E. Õunapuu 1.58,6.

Tsuruta, Spence, Ildefonso.

Maailma rinnuliujujate kolmik.

Meeste rinnuliujumises parandati Pariisi resultaate keskmiselt 8 sek. ümber. Rinnuliujumises olid väljapaistvad sakslased Rademacher ja Sietas, eriti aga uued jõud Spence, Kanada, Ildefonso, Filipiinid, iluuisutaja Schäfer, Austria ja Harling, Rootsi. Võistluste suur üllatus oli tagasihoidlik jaapanlane Tsuruta. Tal oli väike, kuid äärmiselt muskulöös keha. Mehe mineviku kohta on teada järgmist: Spordist vähe huvitatuna sattus ta madruseks. Loomulikult kujunes selle elukutse juures ujumine mehele tähtsaks alaks. Madruse elukutse vahetas Tsuruta peatselt töölise omaga, kuid tegi sellele järgnevalt ebahariliku hüppe uuele alale. Tsurutast sai ajakirjanik ja praegu töötab ta ühele Tokio lehele. Spordilisu sattununa sai Tsurutast kiirelt Jaapani väljapaistvam rinnuliujumise meister. A'dami mängudel võitis ta enesele sportliku kroonina maailmameistri tiitli. Tsuruta sensatsioonilikul võidul oli ta 200 mtr. rinnuliujumise aeg 2.48,8, mis uus olümpiarekord, kuid maailmarekordist 1,2 sek. järel. On aga kindel, et Tsuruta, kes Jaapanile ujumises esimese kuldmedali tõi, enese tagajärgi veel tunduvalt suudab parandada.

4. kohale tuli kanadlane Spence, kes on praeguse maailmarekordi omanik. Spence on Kanada indiaanlane. Kolmanda koha võitis Filipiinide pärismaalane Ildefonso, kes välja paistis oma iseäraliku käelöögiaga, nagu see tarvilisel sügavuses sukeldumisel.

Veel suuremad kui meeste edusammud, olid naiste omad. Pariisi finalistide ajad olid 3.29 ja 3.39 vahel, A'damis 3.11—3.22. Keskmise paranemine seega 18 sek. Hilde Schrader, kes Saksale tõi ujumises ainsa individuaalvõidu, ületas võistlustel iseene. Ta saavutus 3.11,2 on uus olümpia- ja maailmarekord. Lotte Mühe, kelte maailmarekord oli 3.11,4, ujus tunduvalt alla oma harilikku vormi, kuna hollandlanna Baron ootamatu lõpuspurdiga 2. koha võitis. Hilde Schrader töötab suure jõuga. Ta ujumisviis oli vähem sulavam teistest võistlejatest, kuid ta lõpuspurt tuli sama vägevalt kui ootamatult.

— Uue Soome rekordi 100 m seljaliujumises naistele püstitas Viiburis Lyyli Lahtinen ajaga 1.40,2. See saavutus on endisest rekordist parem 5 sek. võrra.

— Maratoniujumine korraldatakse 16. sept. Montrealis. Võistlusmaa pikkus on 72 km!

— Tex Rickard on kokku seadnud kandidaatide nimestiku raskekaalu maailmameistri tiitlile, kes selle võivad pärida Gene Tunneylt. Kandidaatideks on: Paolino, Knute Hansen, Phil Scott, Jack Sharkey, Johnny Risko, Tommy Loughran (poolraskek. maailmam.) ja uuesti Tom Heeney. Neist kandidaatidest võitles Jonny Risko tugeva itaallase Roberto Robertiga. Ameeriklane oli tunduvas paremuses, kuid tegi 6. roundil võitluse ägeduses madallöögi, millele järgnes otsekohe diskvalifikatsioon.

Kroll ja Toonekurg — uued kiirujujad.

Üleriiklikud kaitseliidu ujumise võistlused.

24. ja 25. aug. peeti Pirital Kalevi basseinis üleriiklikud kaitseliidu ujumise võistlused, millest osa võttis 30 malevlast. Noortest ujujatest olid võistluste väljapaistvamateks Endel Kroll Tartust ja Valter Toonekurg Võrust. Malevatset esimeseks tuli Tallinna 80 punktiga, teine Tartu 72 p., kolmas Võru 24 punkti.

Tagajärjed: 50 m vabalt: 1. V. Toonekurg, Võru, 33,5; 2. E. Kroll, Tartu, 36,4; 3. H. Raig, Tartu, 36,5. — 100 m vabalt: 1. E. Kroll 1.27; 2. H. Raig 1.29; 3. V. Toonekurg 1.30. — 400 m vabalt: 1. H. Raig 7.21,5; 2. E. Kroll 7.33,4;

6 maak. rekordi, Kuus kolmikut 13,04, Kõvamees kaugust 6,38 m

Laupäeval ja pühapäeval peeti Tervise korraldusel maakonna esivõistlusi kergejõustikus. Tagajärgedega võib olla täiesti rahul. Jooksude kõrval oli märgata ka suuri edusamme hüpetes, nii kolmikut Fred Kuus 13,04, Joh. Kõvamees kaugust 6,38 ja Mulla Haitov väljaspoolt võistlust hoota kõrgust 1,35, millised märgid on kõik uued maakonna rekordid. Nõrkade visketagajärgede seast rahuldavamad A. Puusilla kuuli rekordid 11,87 ja 13,71. Halvavalt mõjus tagajärgedele esimesel päeval vihmasadu ja teisel tuuline ja külm ilm. Teatejooksu ajad teate võitlusele edasiandmisele vaatamata rahuldavad. Üldse langes 6 maak. rekordi ja Pärnu tänavuse aasta rekord võistluste korraldamises. Pühapäeval kulus 9 ala läbi viimiseks kaks ja pool tundi! (Vastupidine Vapruse rekord on 11 ala 70 minutiga.) Ja sellegi eest peab olema kohalik sportlaskond tänulik Müllersonile, kes ainsa tervislasena lavastas võistluse, kuna teisi selle seltsi tegelasi üldse ei olnud!

Kogu võistluse ajal ei raugenud seltside vaheline heitlus punktide pärast. Esimesel-päeval saavutas Vaprus nelja punktilise edu järgneva SSS-i ees ja võistluse lõpul tuli esmakordselt esivõistl. võitjaks Vaprus 48 punktiga, kuna ülejäänud neli seltsi jagasid omavahel arvult vähema punktide hulga 46 järgmiselt: Saksa spordiselts 19, Tervis 16, Mõisaküla Ülo 7, Makkabi 4. Meistrikohtadest langesid pooled — 9 Vaprusele. Üksikvõistlejatest saavutas enam punkte Hilmar Kadak 8, teine Joh. Kangur 7, mõlemad Vaprusest. Võistluskava oli koostatud oskamatu ja alased vähe. Juba kolm aastat puudub esivõistluste kavast teivashüpe ja tõkkejooksud on ka unustusesse jäetud. Kahe päevaliste võistluste juures ainult 4 jooksu!

Esimese päeva tulemused:

100 m: 1. H. Kadak, Vaprus, 11,6; 2. D. Krakusen, Makkabi, 12,0; 3. A. Kongas, Tervis, 12,4.

Kolmikhüpe: F. Kuus, Saksa spordiselts, 13,04, uus maak. rekord (endine G. Bekmann, SSS, 12,56); 2. G. Bekman, 12,41; 3. A. Kongas 12,19. Üldse neli meest üle 12 m.

Kerge kuul noortele: 1. A. Kuus, SSS, 10,29. Väljaspool võistlust A. Puusild, Vaprus 13,71, uus maak. rek. (endine Palu, Tervis, 12,80).

Kuul: 1. A. Puusild 11,87, uus maak. rekord, (endine ka tema 11,64); 2. Joh. Kangur 10,97; 3. F. Kuus 10,06.

1500 m: 1. Ed. Madisson, Vaprus, 4,22,4; 2. H. Kurm, Tervis, 4,27,6; 3. A. Vihman 150 m. järel.

Kauguses naistele tuli võitjaks S. Veermann, SSS, tagajärjega 4,12.

Kerge raskus: 1. J. Tamm, Tervis, 13,98; 2. H. Kadak, 12,11; 3. J. Kangur 11,07.

Kõrgus: 1. A. Kongas 1,60; 2. G. Bekman 1,55; 3. M. Nukk, Vaprus, 1,55.

5x200 teatejooksus püstitas Vapruse

meeskond koosseisus Peters, Nukk, Kangur, Kadak, Puust, maakonna normi 2.08,7; 2. Tervise meeskond 2.12,3.

Teine võistluspäev:

60 m naistele: 1. J. Puust; 2. J. Hiion; mõlemal 8,4; 3. E. Mihkelson, kõik Vaprusest.

60 m noortele: 1. A. Kuus, SSS, 8,0; 2. Tamman, Vaprus, 8,1; 3. E. Matson, Vaprus.

Kaugushüpe: J. Kõvamees, rekordilise tagajärjega, 6,38 (endine A. Kongas, Tervis, 6,25); 2. M. Haitov 6,18; 3. Kangur 6,02.

Kõrguses naistele langes meistrikoht E. Mihkelsonile tagajärjega 1,20; 2. J. Puust 1,16. 200 m kattis parema ajaga H. Kadak 25,4; 2. V. Puust 25,6; 3. G. Bekman 25,8.

Odaheites nõrga tagajärjega esimene Joh. Kõvamees, Mõisaküla Ülo, 42,97; 2. M. Nukk 39,73; 3. A. Soots, Mõisak. Ülo, 38,63.

Kettaheites tuli meistriks väikese tagajärjega Joh. Kangur 30,81 (1926. a. isegi meistrikoht langes Kasele 29,55!); 2. M. Nukk. Kolmandat kohta ei olegi võistleja puudusel.

10.000 m igav jooks andis esikoha Vihmanile, Tervis, 42.21,2. Kahest jooksjast teise sörki ei saadud tunnistada. (Võistleja oli Läti kodanik.)

4x100 m teatejooksus kordas maak. rekordi Vapruse neli: Puust, Kadak, Nukk, Kangur. Aeg 49,0. 2. Saksa spordiselts 49,2; 3. Kombineeritud meesk. 49,3.

Hoota kõrguses püüdsid ületada Pärnumaa vanemat rekordi aastast 1922 neli meest, mis kahel õnnestus ja rekord kerkis heale tagajärjele 1,35. Nimeks Makkabi Mulla Haitov, kes hea stiiliga hüppas. Endine märk oli J. Meimeri nimel 1,21.

Häid ratta tagajärgi Pärnus.

Pühapäeval peeti Pärnumaa esivõistlusi rattasõidus Tervise korraldusel äärmise saladuse katte all. Rääkimata sellest, et ei olnud mingit teadet ajalehtedes ega müürilehtedel võistluse pidamisest, ei teadnud sellest naaberseltsidki. Osavõtjaid oli kolm, samuti alased ja rekorde. Võistluste tulemustega aga võib täiesti rahul olla.

3 km.: 1. V. Rehe, Audru Laine, 5,49,8 (uus maak. rek.); 2. A. Tiganik, Tervis, 5,49,9; 3. E. Soosaar, Tervis.

5 km.: 1. A. Tiganik 9,25,9 (uus rek.); 2. V. Rehe 9,29,0.

10 km.: 1. A. Tiganik 18,56,8 (uus rek.); 2. E. Soosaar 18,57,0; 3. V. Rehe.

Samal päeval heitlesid jalgpallis Pärnu staadionil Viljandi maleva spordiklubi ja PJK meeskonnad E. Lauri juhtimisel. Mäng, isearanis esimesel poolajal, möödus pärnakate suure ülekaalu juures. Matsch lõppes 4:0 (2:0) PJK kasuks. Väravaid lõi vs. Jensen 2, vä. Alep ja ps. Pudel kumbki ühe. Seitsmest mängust kolme aasta jooksul nende kahe meeskonna vahel on võitnud Pärnu 4 ja kaotanud 2.

Sakala esivõistlused.

Labent kolmikut 13,58 ja kaugust 6,39 m, Liliental oda 55,02 m

Kuulis 3 meest üle 12 meetri.

Sakala esivõistlused, mis peeti 25. ja 26. aug., langesid võrdlemisi õnnetule ajale — mõlemad päevad olid vihmased, tuulised ning vilud. Nii osavõtjatel, kui ka teistel tegelastel puudus tuju „rassimiseks“ — tegutseti vaid otsekui kohuse-tundest. Kuna maakondade esivõistlused on tavaliselt kohapealsetele sportlastele otse pidupäevadeks, mil pinevas võistluses proovitakse treeningul omandatud oskusi ning võimisi, kuid Viljandimaa sportlased hoidsid seekord eemale. Kuigi treening-päevil spordiväljal võrdlemisi rohkesti harjutajaid käis, loobus neist suurem osa võistlemisest. Ühel oli just jalg haigeiks jäänud, teisel selg nikastanud, kuna kolmas lausus lakooniliselt: „Ah ei viitsi osa võtta“ jne.. Sellepärast siis tuli, et osavõtjaid igast alast oli napivõitu. Tagajärgedega üldiselt võib rahule jääda, kuna saavutati rida uusi rekorde ja norme. Naisalad leidsid rohkem osavõtjaid, mille tõttu ka keegi

väljaspoolt Viljandit olev sportlane arvas, et varsti kujunevadki kergejõustiku võistlused Viljandis ainult naistevahelisteks.

Üldised tagajärjed kujunesid järgmisteks:

100 m jooks naistele (tugeva vihma all) 1. M. Matiisen, K S K, 16,1; 2. A. Ott, K S K, 1 m. järel; 3. Luik, K S K.

Kuna laupäeval vihma tõttu rohkem võistlusalasid ei saanud läbi võtta, otsustati kõik võistlused pühapäeval pidada, mil alustati kuulitõukega. Siin oli osavõtjaid 5. Meistriks tuli H. Liliental, K S K, 12,27; 2. R. Ivask, Sakala, 12,09. 3. J. Mitt, Sakala, 11,91. 400 m. jooksu naistele võitis juuliku lõpuspuuriga Berliini keh. kasv. ülikoolis õppiv S. Trefner. Aeg 1. 11,8. (maak. rekordid norm); 2. M. Reitag, K S K, 1. 13,8; 3. M. Matiisen 1. 15. Järgnevas kettaheites saavutas kolm meest 37 m. piiri — esimene J. Mitt

Halina Konopacka, Poola, võitis A'damis ülekaalukalt naiste kettaheite võistluse ja püstitas uue maailmarekordi 39,62 m.

37,99 (uus maak. rekord); 2. R. Ivask 37,49; 3. H. Liliental 37,06. Osavõtjaid oli 7.

Naiste kõrguse võitis H. Matiisen 1,20. 2. S. Trefner 1,15.

Naiste kaugushüpe võitis S. Trefner 4,38; 2. A. Ott 3,87; 3. Luik 3,85.

Kaugushüpe võitis uus maak. rekordiga E. Labent, 6,83; 2. J. Tuits, Sakala, 6,11; 3. R. Ivask 5,57.

Kolmikhüpe võitis samuti E. Labent uus maak. rekordiga 13,58; 2. J. Tuits 12,04.

Odaviske võitis ülekaalukalt täies riietuses võistlev H. Liliental uus maak. rekordiga 55,02; 2. J. Siilak, K S K, 48,08; 3. A. Balzer 47,64.

400 m. jooksis ainukese võistlejana J. Mager, Sakala, 55,3.

Odaheites naistele võitis S. Trefner 23,46; 2. Luik 18,02.

800 m jooks naistele: 1. M. Reitag 2. 58,1; 2. A. Ott.

800 m jooks meestele: 1. J. Mitt 2. 12,3; 2. Mager 1 m järel.

1500 m jooks: 1. J. Erg, Sakala, 4. 33,2 (uus maak. rekord); 2. Rossman, Sakala, 4. 41,7; 3. Viira.

Pesapalli kaugusviske naistele: 1. Luik 47,43; 2. S. Trefner 40,94; 3. A. Ott 28, 61.

4x100 m jooksus naistele saavutas naiskond koosseisus A. Ott, H. Matiisen, M. Matiisen, S. Trefner 1. 04,3, mis maak. rek. norm.

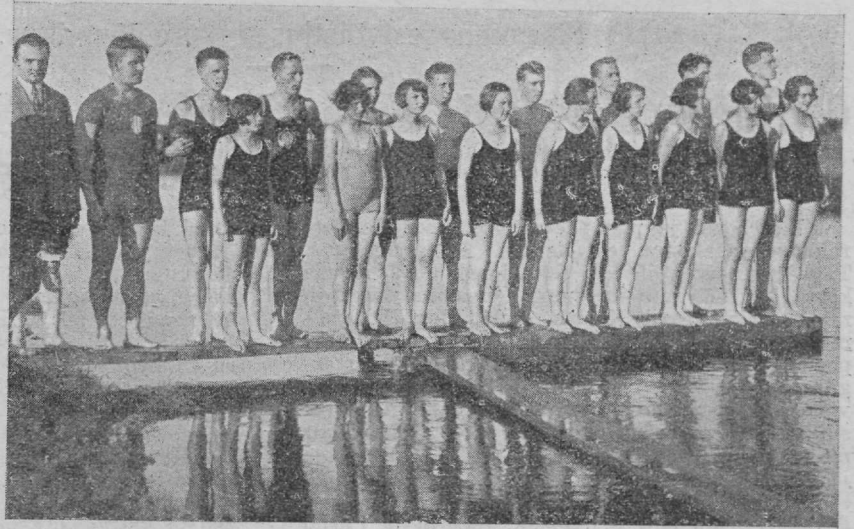
Päeva huvitavam ala oli 3000 m jooks, milles 8 osavõtjat. Võitis A. Rützel, K S K, 10. 08,3; 2. J. Erg 10. 08,6; 3. Iephe, Tulevik; 4. Rossman.

Osavõtjate puudusel jäid ära lühemad maad meestele.

— Robert Oksa, Eesti maadlustreener Pariisi mängude vastu, oli viimased 4 aastat Rootsi maadlejate olümpiatreeneriks. Nüüd lõppis Oksal kontrakt Rootsiiga ja mees pööras tagasi Soome. „Idrottsbladet“ nimetab Oksat maailma parimaks treeneriks maadluse alal.

— Rootsi jalgpalli esivõistlustel juhib neljanda ringi järel Göteborgi Kamraterna 4 võiduga, teine on Hälsingborg (3 võitu ja 1 kaotus), kolmas Norrköpingi Sleipner. Eskilstuna Kamraterna sai esimese kaotuse ja langes esimeselt kohalt viiendale. Stokholmi AIK on endiselt ühegi võiduta ja seisab tabelis viimasena.

— Erik Lundqvist, uus maailmarekordi mees odaviskes, saavutas Eskilstunas 69,23. Ta seekordne seeria oli: 61, 61,50, 64,50, 66,50, 69,19 ja 69,23. Lindbladil puudus teivashüppes 4 m-st ainult minimaalselt. Ta tagajärjeks jäi 385.

Ujumise kursused ja võistlused Paides. Vasakul: stardiharjutuse juures Paide Järvapoegade esimees Veem ja instr. E. Köppo. Paremalt: võistlejad Järva esivõistlustel. Vasakult viies on Järva kahekordne 1000 m meister Eka Salodin, Türi SR.

Paide spordielust.

Viimasel paaril aastal on Paide spordielust tunduvalt tõusu märgata, milleks suuresti kaasa aidanud siin korraldatud mitmesugused spordi kursused. Ka tänävu suvel korraldas kehakult. sihtkapitali valitsus Paides kergejõustiku ja ujumise kursused, millest kohalik noorsugu suure hooga osa võttis. Senini on takistusi olnud kohaste väljade ja ujulate puudumise tõttu, kuid lähemas tulevikus valmib Paides ajakohane kergejõustiku ja jalgpalli väli ning ujumise basseini.

Vastavad plaanid on kehakultuuri sihtkap. valitsuse poolt valmistatud ja eeltööd platsil praegu käimas. Suurt puudust tunneb Paides sportlaskond võimla järgi. Praegused võimlad, üks ühisgümnaasiumil ja teine saksa koolil, ei vasta kaugeltki oma ülesannetele ja teiseks on nad väljaspool kooli seisvatel noortel raskelt kätte saadavad. Kahju, väga kahju, et praegu ehitatavas Paide seltside majas saal ainult teatri ettekannete ja koosolekute tarbeks, mõeldud ning selle järgi ka ehitatud on. Nimelt katab rõdu peaaegu pool saali ja on niivõrd madal, et saali seepärast sportlikeks otstarbeks kasutada ei saa. Eeloleval talvel loodavad Järvapojad saali tarvitada saada saksa koolilt, kus juba möödunud talvel olid võimlemistunnid sihtk. valitsuse instruktori juhatusel.

E. Idla loeng Paides.

Eesti Õpetajate liit korraldas Paides 9.—18. aug. pedagoogilise nädala.

Nädala juhatajaks oli kohaliku ühisgümnaasiumi direktor A. Reeben, kelle lahel loal võimaldati esineda erakordse loenguga kehalise kasvatus inspektoril Ernst Idlal aine kohta „Kehalise kasvatus tähtsusest algkoolis.“

Kuulama oli ilmunud peale rohkearvulise õpetajaspere ka muid spordist huvitatud isikuid. Omas kõnes tutvustas E. Idla kuulajaid uueaastega koolivõimlemise alal ja selgitas, milliseid parandusi tuleks ette võtta meie noorsoo kehalise kasvatuses. Kõneleja ei eelistanud koolis tühtki võimlemissüsteemi puhtal kujul, vaid soovitas kasutada kõiki võimalusi, et lühema aja kestes saavutada õpilastes suuremat paenduvust, osavust ja jõudu.

Koolivõimlemise tähtsamaks ülesandeks olgu õpilaste seisaku vigade kõrvaldamine ja parandamine, mille teostamisel tuleks õpetajal välja valida õppeaasta algul mõned õpilased, kelles kehasuvad mainitud vead suuremal määral ja nende kohaselt korraldada võimlemisharjutusi vigade kõrvaldamiseks. Kuid seda teostades tuleks hoiduda ühekülgisusest, et harjutused ei muutuks õpilastele tüütavateks. Eluveste ja värskenduse loomiseks oleks väga kohased mitmesugused imiteerivad liigutused, milliseid võiks kasutada isegi muudes tundides vaheldusena. Kui ilmastik vähegi soodustab, tuleks pidada harjutusi vabas õhus.

Lühikese aja kestes ei võimaldunud demonstreerida praktilisi oskusi ja tuli rahulduda vaid üksikute kõneleja poolt esindatud näidetega.

Loeng mõjus kuulajatesse värskendavalt, tuues hoogu ja vaimustust nii mõndagi neist näpunäidetest kasutada ja sundis mitutki iganud koolimeest tõsisemalt mõtlema, kuidas mainitud alal edukamalt tegeleda.

Üldse tuleks võimlemisele juhtida enam tähelepanu, sest see ala ei ole seotud suurte materjalsete kuludega, kuid tulemusena saavutame terved ja tugevõimsad kodanikud.

Kehalise kasvatus ülikool Roomas.

Käesoleval kevadel avati Roomas kehalise kasvatus ülikool, missugune esialgul paigutati Farnesina sõjakooli ruumesse.

Ülikoolile ehitatud suurepärane 9 miljonit liiri maksma läinud hoone on juba valmis ja ülikool asus juba uutesse ruumesse. Õppejõududeks on ülikooli professorid, kehalise kasvatus professorid ja eriteadlased kõigilt spordi erialadelt.

Avamisel oli sisseastujaid 400, kuid saadi vastu võtta ainult 200, s. o. ainult pool sisseastutud soovijate arvust.

Ülikooli kursused on ette nähtud 3 aastat ja õppeained on jaotatud järgmiselt:

1. aasta: kasvatuslik gümnaastika;
2. aasta: gümnaastiline ja sportlik kasvatus;
3. aasta: atleetlik ja sportlik kasvatus.

Uus kehal. kasv. ülikool on üks omapärase ja tugevat militaristlikku ilmet kandev õppeasutus. Üliõpilased kannavad sõjaväelist mundrit, mis sarnaneb lendurite vormile.

Kaheaastase kursuse järele on riigieksam, mille sooritamisel omab lõpetaja kehalise kasvatus õpetaja tiitli. Parimad üliõpilased jäävad ülikooli juure veel aastaks ja lahkuvad sealt siis kehalise kasvatus doktoritena.

Võimlemise õpetajate jürripäev.

Teatavasti on õpetajate jürripäevaks 1. juuli ja nagu kuuleme on ka tänavune jürripäev võimlemisõpetajaskonda muutusi toonud.

Ernst Rosenblatt, dipl. võiml. ja spordi õpetaja, kutsuti Tondi sõjakooli juurest Tartu ülikooli kehakasvatuse osakonna võimlemise õpetajaks, kuhu ta vist asus juba möödunud nädalal.

Aleksander Kalamees, dipl. võiml. ja spordi õpetaja on samuti nüüd ülikooli juures ja kuuldavasti ei saavat ta mujal, s. o. väljaspool kehakasvatuse instituuti tegutsema.

Max Vihmann, kes möödunud aastal lõpetas Berliini lähedal asuva Spandau ülikooli ja töötas seni Vestholmi gümnaasiumis, on sealt lahkunud ja astunud Saksa kultuur-omavalitsuse teenistusse — Toomkooli võimlemisõpetajaks.

A. Karin, kes töötas kuni käesoleva aasta kevadeni Narva meesgümnaasiumis, on sealt lahkunud, asudes tööle Narva linna 3. algk. A.Karini asemele on valitud kehakult. sihtk. val. instrukt. Olaf Topman.

G. Kalkun, endine Tartu õpetajate seminari kehalise kasvatus juht, kes möödunud aastal tegutses NMKÜ. kehakasvatuse osakonna direktorina, sõidab 8. septembril Genfi kehakasvatuse ülikooli kahe aastasele kursusele. G. Kalkun, kes meie parimaid tegevsporulasi, kavatseb ka Genfis edasi harjutada ja võistelda.

— Mickey Walker, poksi maailmameister keskkaalus, võitis tugevalt punktidega St. Paulis (USA) sealse kohaliku matadori Jack Malone'i. Viimasel tuli rahul olla, et jõudis 10 roundi vastu panna.

Võisflused Lihulas.

11. ja 12. aug. korraldas kohalik malevkonna spordiklubi, malevkonna esivõistlusi, mis ühtlasi ka kehakultuuri sihtkapitali valitsuse kursete lõpuvõistlused olid.

Ehk küll Läänemaal ainult üks registreeritud spordiselts, leidub nii mitmeski kohas tugevõimsaid spordiseltse, millest i. jakirjanduses üldse kuulda pole olnud. Eriti rohkesti on ka kaitseliidu spordiklubeid, mille registreerimine õige raskeks osutub meie liitudes. Peab tähendama, et eriti just maal k.-l. spordiklubidel õige suured teened sportlikus liikumises on, ning siin oleks hädatarvilik kiire reform registreerimise alal liitudes.

Samane lugu on ka Lihulas. Kohaliku spordiliikumise eesotsas on malevkonna pealik Kask, kellel õige suured teened sel alal, olles ühtlasi ka tegevsporlasena: jalgpallimeeskonna selgroog.

Kergejõustikus on silmapaistvam Kruusimägi, kes võistlustel püstitas rida kaitseliidu ja maleva rekorde, vihmane ilm ei lubanud temal aga igalpool oma viimast ütelda.

Kursustel on populaarseks saanud korvpall, mida varemalt kohapeal ei tuntud. Parim siin on E. Bernit. Võrkpallis parim E. Timberg. Jalgpallis vn vaevast lähemast ümbrusest vastaseid leida.

Noortest on parem 12 a. J. Kreek, kes tõesti sündinud sportlane, olles peale kergejõustiku ja parim noorte korvpallis.

Kohtunikudena tegutsesid Hoffmann Berliini kehalise kasvatus ülikoolist ja Neudorf, kehakultuuri sihtkapitali valitsuse instrukt. —

Tehnilised tagajärjed.

Noortele kuni 13 a.

60 mtr.: 1) Kreek 8,8; 2) Kotkas 9,2; kaugus: 1) Kreek 405; 2) Kotkas 390; kaugus hoota: 1) Kreek 221; 2) Kotkas 219; kolmik: 1) Kreek 922; 2) Kotkas 854; kolmik hoota: 1) Kreek 627; 2) Kotkas 586; kõrgsus: 1) Kreek 115; 2) Kotkas 105; pesapalli viske: 1) Kotkas 49,10; 2) Kreek 45,09.

Malevlastele:

100 m jooks: 1) Kruusimägi 11,9 (Lääne maleva rekord); 1500 m jooks: 1) Taevere 4.54,0; 2) Bernit; 5000 m jooks: 1) Tasso 18.41,8; 2) Bernit; kaugus: 1) Kruusimägi 582; 2) Laos 540; kolmik: 1) Kruusimägi 11,53; 2) Laos 11,09; kolmik hoota: 1) Kruusimägi 825 (kaitseliidu rek.); kõrgsus: 1) Taevere 140; 2) Treublatt; kuul: 1) Kruusimägi 11,23; Siim 11,10; ketas: 1) Laos 29,93; 2) Siim 28,90; oda: 1) Laos 32,85; 2) Siim; pesapalli viske: 1) Laos 73,41; 2) Siim 69,03.

—Aaspere Võimleja korraldas kergejõustiku võistlused Kavastus. Paremad tagajärjed olid: 100 m Tepper 12,0; 1500 m Erlich 4,41; kaugus Tepper 5,61; kaugus hoota Tepper 3,01; kolmik Maurer 11,34; kolmik hoota Tepper 8,48; kuul Tepper 10,05; ketas Lillakas 29,45; oda Tepper 42,40. Peale võistlusi oli pidu.

— Saksa peab 2. sept. korraga 2 kergejõustiku maavõistlust. Berliinis Prantsusega ja Frankfurdis Schweitsiga. Prantsuse peab hiljemalt maavõistluse Jaapaniga Tokios.

— Lowe, kes praegu 26 a. vana ja tegev advokadina, lõpetab võistlemise tänavav sügisel.

Soome - Läti pöörasest matschist Riias.

Läti-Soome 2:1! Helsingi-Riia 6:1.

5. Soome-Läti maavõistlusel 19. aug. Riias olid koosseisud: Soome: Holmberg; Kelin — Saarilahti; Viinioksa — Langholm — Närvänen; Aström — Hollmen — Lönnberg — Kanerva — Silve. Peale vasakääre oli Soomel tules „Eesti 11“, kes nädal varemalt meiega Helsingis mängis viigi 2:2. Läti koosseis oli: Jurgens; Gravels — Svistunenko; Roze — Scheibels — Berzinsch; Balodis — Taurinsch — Vaters — Plade — Pavlovs. Peale vasaksisemise sama koosseis, kes võitis Tallinnas Balti turniiri.

Kogu võistluse aja sadas rängalt vihma ja olukord mängimiseks oli pöörane. Esimene poolaeg lõppes 0:0 soomlaste ühe löögi juures põikpuusse. Teisel poolajal viis vä. Pavlovs Läti juhtimisele 1:0 ja sama mees tegi hiljem 2:0. Kaks minutit enne lõppu said soomlased handsi eest karistuslöögi, mille sisse toimetas tf. Lönnberg. Maavõistlus, mida juhtis H. Paal, andis lätlastele esimese võidu Soome üle tagajärjega 2:1.

Lätlastel tegi hiilgavat tööd kaitsekolmik ja th. Scheibels. Läti forvardid olid tuntult tormakad ja kardetavad. Soomlastel oli tubli kaitsepaar ja edurivis vs. Kanerva.

Soomlased kaebasid Paali kohta, et viimane ebaõigelt luges esimese värava, kuigi pall ei olevat olnud täiesti üle joone. Samuti tegid soomlased Paalile veel etteheiteid, et ta mängu laskis üldse pidamisele tulla. Lisaks sellele märgivad soomlased, et pall, millega mängiti, olnud eba kohane ja alaväärtuslik.

Mida kõneleb H. Paal.

H. Paali refereerimise järel Riias kirjutasid Soome lehed, et soomlased edaspidi üldse ei ole nõus mängima Eesti vahekohtuniku juhtimisel. Kahtlemata oli see liialdus ja Helsingi — Tallinna linnavõistluse banketil said soomlased Paaliga päris hästi läbi. Paal, kes meil tuntud kindla kohtunikuna, kõneles, et lätlaste esimene värav oli täiesti korralik. Pall oli täiesti värava sees. Kuna Paal oli sel momendil ainult kolm meetrit väravast, siis nägi ta asja hästi. Mis puutub asjaolusse, et ta mängu üldse pidamisele lubas, siis olnud see soomlaste eneste soov. Soomlased olid võidukindlad ja tahtsid ise mängida — vaatamata pöörastele oludele. Teisel poolajal, kui soomlased olid kaotuses ja nende väravavaht vigastada sai, tulid soomlased ootamatult mängu katkestamise nõudmisega. Seda nõudmist avaldanud ka Soome saadik Lätis minister Idman. Paal muigas ja lausus, et säärast asja ei ole kusagil maailmas nähtud, et väravavahi vigastamise pärast võistlus üldse katkestatakse, olgu selle soovijaks siis kas minister või keegi muu.

Soome-Läti 5 maavõistlust.

Tänavusega kokku on Soome ja Läti pidanud 5 maavõistlust, mille tagajärjed on:

1924	Riias	Soome	2:0 (2:0)
1925	Helsingis	Soome	3:1 (0:0)
1926	Riias	Soome	4:1 (3:0)
1927	Helsingis	Soome	3:1 (2:0)
1928	Riias	Läti	2:1 (0:0)

Märkimisväärne on, et kõigi 5 maavõistluse kohta ei ole lätlased esimesel poolajal kunagi saavutanud ühtki väravat.

Mida lausuvad soomlased ise?

Soomlased kirjutavad Riia maavõistluse kohta: „Kõikjal olid suured veeloigud. Helsingis ei oleks tulnud võistlemine säärasel väljal üldse küsimusesse. Vahekohtuniku asi oleks olnud võistlust keelata, mida aga Paal ei teinud. Võistlus algas pooltunnilise hilinemisega, kuna mõned Läti mängijad jõudsid riietusruumi alles siis, kui tarvis oli juba minna väljale. — Oli selge, et säärasel olukorral ei saanud mängida mingit jalgpalli. Väär oli selle üritaminegi. Edasi tegi sinisärkide meeskond taktilise vea: püüti mängida lühikeste söötudega, mis veeloikudest kaetud väljal osutus võimatuks. Lätlased seevastu mängisid otstarbekohaselt pikkade löökidega kaitse ja edurivis. See oli ainus õige mänguviis säärasel väljal. Tuli meelde Turu JFK endine pikasöödu mäng. Oleks Turu meeskond selles vormis, kui nelja eest nüüd olnud esindamas Soomet, siis ei oleks tulnud mingit kaotust. Vihmast hoolimata oli pealtvaatajaid õige rohkelt, kes aga kõik ilmutasid tugevat rahvusisust. Soomlaste igal kõvemal liigutusel kuuldus kohe vilistamist. Lätlased ise mängisid kõvalt ja ei olnud teha muud kui panna kõvale kõva vastu. Pealtvaatajad märkasid ainult Soome vigu. Vahekohtunik ei oleks pidanud laskma mängu minna kõvaks ja juba aegsalt oleks tulnud kõrvaldada mõni mängija, kes selle täiesti oli teeninud. Nüüd läks aga mäng liig kõvaks. Veerand tundi enne lõppu tuli skandaal. Vv. Holmberg sai palli kätte mahaheitena. Siis tormas kolm-neli lätlast maasolevale väravavahile peale, üks löi väravavahti kaelale, kuna teine püüdis meest särkipidi väravasse tirida. Holmberg kanti väljalt meelemärkusetult. Kõigest sellest

3 rekordi Soome naisujujatelt.

Soome esivõistlused ujumises peeti Poris ja keetsid kolm päeva. Soome olümpiaujuja Disa Lindberg püstitas naiste võistlustel 2 uut Soome rekordi: 100 m vabalt ujus Lindberg eelvõistlusel 1.22,3, 400 m vabalt ujus ta 6.36,8, mis ka uus põhjamaade rekord.

200 m rinnuli meestele võitis Reingold 3.08,8 ja 1000 m vabalt Virtanen 17.15,2. Naiste 100 m vabaujumise lõpuvõistlusel võitis Ada Önnela Disa Lindbergi. Ajad olid 1.22,4 ja 1.23.

100 m meestele: 1. Salmi 1.10,6; 2. Vasastjärna 1.11,6; 3. Palonen 1.11,9; 4. Vihavainen 1.13,8; 5. Aspegren 1.15,1. 100 m junioridele võitis Tammi 1.12,5, järgmised kaks ka alla 1.20.

4x200 m meestele võitis Hels. Uimarit 12.13,9. 100 m seljali meestele Palonen 1.29,9; 200 m rinnuli naistele Airikka 3.28,1; 400 m vabalt meestele Virtanen 6.14,3. Võistluste kolmas rekord tuli samuti naistelt 4x100 m teateujumises, milles HSS saavutas 6.04,5.

Miss Martha Norelius, Ameerika, Pariisi ja A'dami olümpiavõitja ja maailmarekordinaise ujumises.

hoolimata jätkati võistlust. Veel sai vigastada pb. Kelin ja ka tema kohale asus varamees. Varsti selle järel lõppes skandaalne võistlus. Soomlased kaotasid enam mänguolude kui vastaste paremuse tõttu. Seda kinnitas selgelt järgmise päeva võistlus, mis andis õige pildi meeskondade võimetest. Väravate vahekorrad 6:1 on vastav moodupuu Soome ja Läti jalgpallile. Mäng oli ka sel võistlusel kõva ja üks lätlane oleks tulnud väljalt ära ajada. Soomlaste lühikesesöödu mäng, kiirus ja schansside hea kasutamisoskus pääsesid täielikult esile. Publik, keda oli 2½ tuhande ümber, suhtus alul soomlastesse endiselt vaenulikult, kuid see muutus mängu lõpul, mil soomlaste paremus oli selge igaihele. Mängu lõpul kanti vh. Närvänen, kes oli parim mees väljal, lätlaste poolt õlgadel riietusruumi. Keegi ei märganud, kuidas väljalt kadus suur publikumängija ja lemmik Jurgens. Harilikult tuleb ta väljale ja lahkub sealt üksinda, ilma et meeskonnaga koos oleks, ja saab erilise aplausi publikult. Seekord läks ta väljalt kiiduavaldusteta.

Helsingi-Riia 6:1 (1:1).

Sel võistlusel nägi, kui teenimatult soomlased olid kaotanud maavõistluse. Esimese värava tegi 30. min. vä. Suontausta, mille minut enne poolaega tasus Andrejevs. Teise poolaja alul tuli pä. Aströmilt 2:1, 26. min. vs. Kanervalt 3:1 ja kohe uuesti Aströmilt 4:1. Kui 10 ja 5 min. oli mängust järel, tegid veel Kanerva ja tf. Lönnberg nr. 5 ja 6. Võistlus lõppis Helsingi tubli võiduga 6:1 (1:1).

Soomlaste parim oli edurivis vs. Kanerva. Karlsson väravas töötas õnnestunult.

Arne Borgi suurvõidud.

Budapesti rahvusvahelistel ujumisvõistlustel võitis rootsl. Arne Borg 1000 m ajaga 13.02. Ta vaheaegad olid 100 m 1.05 ja 400 m 5.00. Saavutus 13.02 on 2,2 sek. parem 1000 m ametlikust maailmarekordist, mis samuti Borgi nimel. Teine oli ameerikl. Crabbe 13.36.

Borg võitis ka 100 m vabalt. Ajad olid: Borg 1.00,6; Kojac, Ameerika, 1.00,8; Barany, Ungari, 1.01,2. — 300 m vabalt: 1. Arne Borg 3.54,8; 2. Crabbe, Ameerika, 3.55,4. — 50 m võitis Barany, Ungari, 26,8; 200 m rinnuli Kövesy, Ungari, 3.04,4; 100 m seljali Kojac, Ameerika, 1.10,2; 50 m seljali Kojac 32,6; 100 m vabalt naistele võitis Martha Norelius, Ameerika, 1.11,8. 400 m ujus Norelius Ungari naiskonna vastu. Võitis Norelius 5.44,6, kuna naiskonna aeg oli 5.48.

Teisel võistluspäeval ujus Borg 400 m vabalt 4.57,2, mis 4 sek. parem kui argentiinlase Zorilla A'dami võiduaeg. Teine oli Crabbe 5.01,8.

Tapa jalgpalli edu.

Peale pikemat vaheaega hakkas Tapa jalgpall läinud aastal uuesti edukat tõusu näitama. K. a. kevadel võis aga veel suuremat edu märgata. Kevadel kaotas kaunis tugev garnisoni meeskond 3:6, siis Viljandi 1:3. Tallinna Tekasel õnnestus üle „noatera“ viiki välja pressida. Siis jõudis kohale treener, rahvusmeesk. kapt. E. Einman, kes varsti tublit „sõitu“ hakkas tegema. Järgmine kaotaja Tapal oli Põhja-Eesti ringkonna meister Rakvere Kalev, kes 1:4-ga Tapalt koju läks.

19. aug. tegi küllasõidu Tapale Tallinna ÜENÜTO, kes kaotuse 3:6 (0:4) koju viis. ÜENÜTO ei suutnud kiiretele tapalastele pea mingit vastupanu avaldada. Einmanni töövilja võis juba tunda, olgugi et treeneritud oli ainult 2 nädalat. Kahju on, et Tapa meeskond ringkonnavõistlustest osa ei saa võtta, mis juhtivate isikute saamatusest tingitud.

— Kurttumade 2. olümpiamängud peeti A'damis. Tagajärjed kergejõustikus ja ujumises olid väga nigelad. Tähelepanu äratas Saksa protest jalgpalli võistluse kohta tschehhidega, et viimased olid mängu võtnud kaks ebakurtumma.

— Soome jalgpalli esivõistlustel võitis Mikkelis Viiburi Sudet Mikkelil Kilpaveikoti 4:1 (0:0); Viiburis HIK sealse Reipase 1:0 (0:0) ja Vaasas HPS Vaasa Palloseura 11:2 (5:0).

— Saksa-Inglise tennisprofide maavõistlus andis sakslastele suure võidu 8:1.

Maailma kuulitõukajate trio.

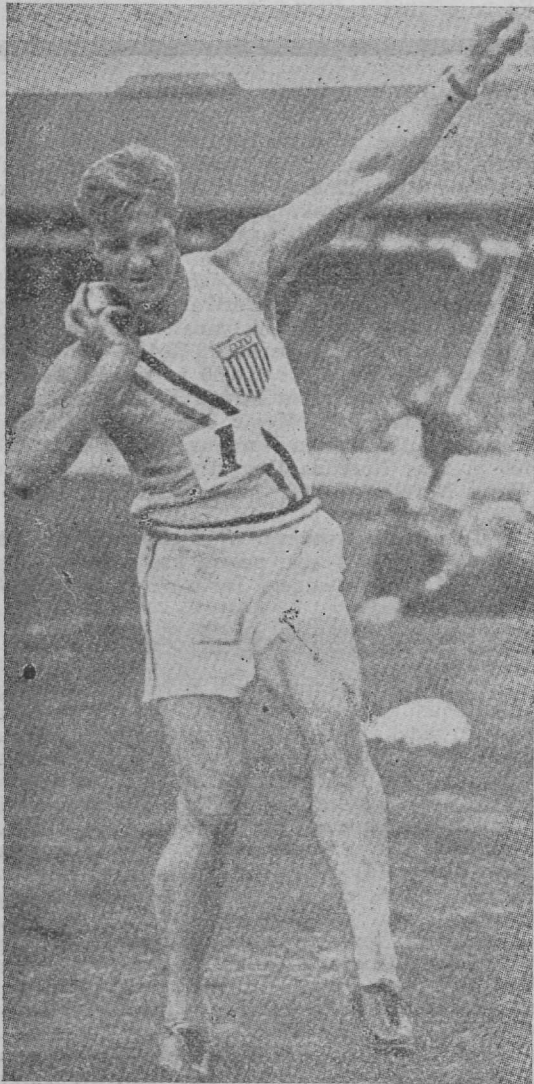
John Kuck, Ameerika, kuulitõukel A'damis, kusta maailmarekordiga 15,87 m võitis kuldmedali.

Maailma kuulitõukajate kolmik. Vasakult: Kuck, USA; Hirschfeld, Saksa; Brix, USA.

Emil Hirschfeld, Saksa, kes tõukega 16,04,5 m võitis maailmarekordi jälle enese nimele.

Brix, Ameerika, A'dami vägeva kuulitõuke võistluse teine mees resultaadiga 15,77 m.

Emil Hirschfeld 16.04,5.

Bochumi rahvusvahelistel 26. aug. oli Emil Hirschfeldi, Saksa, kuulitõuke-seeria järgmine: 16, 14,90, 16,04,5, 15,72, 15,40, 15,56 m. Saavutus mõodeti terasrihmaga ja kuul kaaluti, nagu seda nõuavad rekordi määrused. Hirschfeldi kolmas tõuge on uus maailmarekord. Senine oli A'dami mängudel püstitatuna John Kucki, USA, nimel resultaadiga 15,87 m.

Tartu Kalevi külaskäik Puhja.

Tartu Kalev külastas spordi propageerimise mõttes Puhja haridusseltsi, pidades jalgpalli, kergejõustiku ja võrkpalli võistlused ning andes õhtul nimetatud seltsi saalis spordipeo raskejõustiku kavaga. Päevaseid võistlusi segas hoovihm, kuid sellele vaatamata oli pealtvaatajaid rahuldavalt.

Kergejõustiku võistlustel saavutati maolude kohta häid tagajärgi.

60 mtr. jooks: 1. Schütz, Kalev, 7,3 (eelj. 7,0); 2. Pauska, Puhja HS, 7,6; 3. Matt, sama.

200 mtr. jooks: 1. Schütz 22,8; 2. Pauska 25,1; 3. Kink, Kalev, 25,3.

1500 mtr. jooks: 1. Mihelson, Kalev, 4.26,8; 2. Valdner, sama, 4,30.

Kuul: 1. Erikson, Kalev, 11,87; 2. Sule, sama, 11,80; 3. Kink, 11,50.

Ketas: 1. Erikson, Kalev, 37,00; 2. Lind, sama, 36,74; 3. Ilves, 35,92.

Oda: 1. Erikson, 51,23; 2. Sule, 48,58; 3. Kink, 45,81.

Kaugus: 1. Kink 6,00; 2. Pauska 5,91; 3. Võsu 573.

Kõrgus: 1. Kink 1,66; 2. Matt, Puhja, 1,45; 3. Hermann, sama, 1,40.

Teivashüpe: 1. Kink 2,90; 2. Hermann 2,80; 3. Matt 2,40.

Kohalikkudest oli parem kergesportlane Matt — 16 punkti; siis Pauska, Ilves ja Herman.

Jalgpalli sõprusvõistlus tunniajalise võistluse juures lõppes Kalevi kasuks 7:0; võrkpall 2:1 Kalevi kasuks.

Õhtust spordipidu külastas mitmesajapealine publik, kes jälgis ettekandeid suure huviga.

Ed. Jn.

— Sõudepaadil Türilt Pärnu. Kaks Türil SR-i meest Siki ja Herman Viirman ja Tartu advokaat T. Kaanemägi tegid neil päevil lootsikusõidu mööda Pärnu jõge Türilt Pärnu. Teel olid mehed 17 tundi 100 km pikkuse tee kohta. Teel tuli üle minna 13-nest paisust.

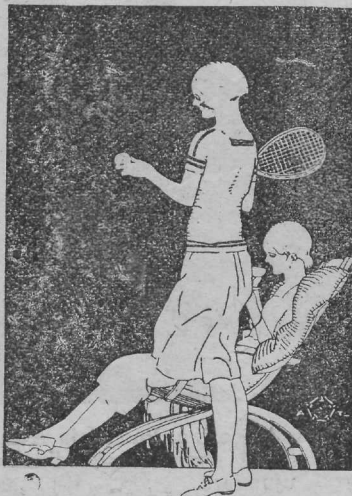
— Läti tööväelid võitis Riias Eesti töölistesporti liidu meeskonna 7:1 (4:0).

— Tartu jalgpalliklubi mängis Tartu koonduusega 0:0.

Spordiäri RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

Praegune aeg oma tööga nõuab palju jõudu, — rohkem kui suudame anda organismile tarvitades harilikku toitu.

Iga hommiku eineks tass „Ovomaltine'i“ on tervisele kasulik ja tõstab sportlist võimet.

Nii on **OVOMALTINE** pää-

miselt spordimehe toiduks.

Balti jalgpalli seis.

Lõpuliiku paremus otsustab Eesti-Läti teine maavõistlus Riias.

Läti:

Läti—Rootsi Riias 0:4;
Läti—Leedu Tallinnas 3:0;
Läti—Eesti Tallinnas 1:0;
Läti—Soome Riias 2:1.
3 võitu ja 1 kaotus, väravaid 6:5.

Eesti:

Eesti—Rootsi Tallinnas 0:1;
Eesti—Leedu Tallinnas 6:0;
Eesti—Läti Tallinnas 0:1;
Eesti—Soome Helsingis 2:2.
1 võit, 1 viik ja 2 kaotust, värav. 8:4.

Soome:

Soome—Norra Helsingis 0:6;
Soome—Eesti Helsingis 2:2;
Soome—Läti Riias 1:2.

2 kaotust ja 1 viik, väravaid 3:10.

Leedu:

Leedu—Läti Tallinnas 0:3;
Leedu—Eesti Tallinnas 0:6.

2 kaotust ja väravaid 0:9.

Neljast riigist on maavõistluste tagajärgedega praegu selgelt esikohal Läti. Ei saa jätta märkimata, et Läti sellele kohale on tulnud erakordse õnnega, kuna Läti harilik tasapind on seni ikka olnud ja on edasi alla Eesti ja Soome oma. Lätlased said suure kaotuse Rootsilt, võitsid Leedut poole väiksemalt kui Eesti ja kaotasid linnavõistlusel soomlastele rängalt.

Eesti mängis hästi Rootsi ja Leeduga, samuti ka Soomega. Viik Helsingis on parem saavutus kui napp võit Riias mängu võimatus olukorras oleval väljal. Ka on Eesti tänavusest kolmest kohtamisest Soomega (maavõistlus ja 2 linnavõistlust) võitnud kaks ja mänginud viiki ühe, kuna Läti kahest võitis napilt ühe ja kaotas rängalt teise. Sama kui Soome vastu, on ka Leedu vastu Eesti olnud alati parem lätist.

Septembri teisel poolel peetakse Riias tänavune teine Eesti-Läti maavõistlus. Kui Läti võidab selle, tunnustame puhtalt tänavuseks Balti parimaks Läti, kui aga võiduga Riias tulevad toime valgesärgid — jääb Balti paremus edasi Eestile.

Kolmele võidule vaatamata on Läti väravate üldvahetuse palju halvem Eesti omast ja ähvardab ühe kaotuse juuresaamisest muutuda passiivseks.

F. C. Barcelona Argentiinas.

Hispaania tuntud jalgpallimeeskond F. C. Barcelona viib praegu võistlusreisil L. Ameerikas. Esimene võistlus hispaanlastel oli Buenos Airesi Independiente meeskonnaga, mille viimane võitis 4:1. Võistlusel sai vägestada Hispaania kuuluks internatsionaal Samitier.

Teine võistlus hispaanlastel oli Argentiina rahvusmeeskonnaga 30.000 pealtvaataja ees. Hispaanlased panid vapralt vastu ja argentiinlaste võit tuli napi tagajärjega 1:0.

— F. C. Barcelona, Hispaania jalgpallimeister, saavutas oma kolmandal L. Ameerika võistlusel esimese võitu. Hispaanlased võitsid Buenos Airesi Boca Juniorsi 2:1 (1:0). L. ameeriklased saavutasid enese ainsa värava penaltyst.

— Hamburgi SV, Saksa vastne jalgpallimeister, kaotas Chemnitz'i BC-le 2:4 ja mängis Dresdeni SC-ga viigi 1:1.

— ÜENÜ Hõimla tuli Tall. ringkonna meistriks, lüües finaalis Äriteenijate SK 3:1 (3:0).

— Ujumisvõistlustel Viijandis saavutas Altpere 100 m-is seljali aja 1.37,2, mis parem Eesti rekordist.

Maailma kiireim teatejooksu meeskond. Ameerika 4×100 m teatejooksu meeskond, kes A'dami mängudel tuli võitjaks. Vasakult: Vykoff, Quinn, Borah ja Russel.

Ringkondade esivõistlused.

Türi SR klaar finaali.

Võitis teenitult Rakvere Kalevi 4:2.

Jalgpalli esivõistluste kolmest klassist on suur huvi koondunud ringkondade tsüklile, milles võistlevad provintsi praegu tõusul olevad meeskonnad.

Senine silmapaistvam on Kesk-Eesti meister Türi SR, kes 19. aug. võitis Põhja-Eesti meistri Rakvere Kalevi 4:2 ja on neljal mängul löönud 20 väravat 5 vastu.

Koosseisud sel vesisel väljal Türiil peetud matschil olid: Rakvere Kalevi: Leinberg; A. Belfeld — Luuri; Blechmann — Kreimann — Rebane; R. Belfeld — Meero — Niisevald — Veinberg — Kongi. Neist on th. Kreiman Spordi tuntud jääpallimees ja tf. Niisevald endine Nõmme Kalju mängija. Türi SR-i koosseis oli: Kudevita; Karpender — A. Piiber; Embek — E. Pavels — Eka Salodin; O. Piiber — Einaman — A. Pavels — Reinveg — Siki Viirman.

Türi voores on maruline algus, millega nad seni üle tormanud mitmest enese vastasest. Nii oli ka seekord: vä. Siki Viirmani söödu järel oli pall ps. Einamani lähedast löögist Rakvere võrgus juba 20 sek. järel, kuna pealegi mängu algloogi tegid rakverelased! 16. min. oli seis tf. Pavelsi ja pä. O. Piiberi löökide järel juba 3:0. Teisele väravale aitas kaasa Rakvere vv. õnnetu tõrjumisega ja kolmas tuli pä. toredast üksiklõbimurdest. Kui poolel tun-

nil tf. Niisevald suminast oli torganud vasakusse soppi Rakvere ainsa värava, tegi Türi vs. Reinveg paar minutit hiljem 4:1 ja poolaja seis oli käes. Teisel poolajal oli mäng tasavägine. Rakvere vs. Veinbergil õnnestus postist lüüa veel ühe värava ja võistlus lõppes Türi teenitud võiduga 4:2.

Mäng oli mõlemalt poolt kõva, kuid Rakvere mehed läksid tihti üle lubatud piiride. Valjema kohtuniku juures oleks Rakvere meeskonnast kõrvaldatud paar meest ja sellele lisaks antud paar penaltit. Rakvere mehed olid väljal kõnelustel õige sõnaohtrad ja püüdsid mängimist koostada laulemisega. Nende paremateks, kuid ülespidamiselt halvemateks olid tf. Niisevald ja th. Kreiman. Teised välja- paistvamad mängijad olid ph. Belfeld ja vä. Kongi.

Türi mängis heal innul ja kiirul. Tubli oli Türi ääreaajajate mäng, kes oskasid hästi kohta pidada ja kardetavalt tungisid vastase väravale. Kaitses oli välja- paistev meesk. kapt. Karpender.

Pealtvaatajaid võistlusel oli 500 ümber. Võistlust juhtis O. Lõvi.

Selle võiduga pääsis Türi SR ringkondade finaali.

Toimetusele saadetud kirjandus.

Eesti kehakultuuri 2. aastaraamat,

mille toimetanud A. Luht, on ilmunud spordi keskliidu kirjastusel. Raamat, mille kaas G. Mambergilt, sisaldab 200 lhk. ja maksab 125 st.

Ülearune on kinnitada, et ilmunud aastaraamat on tarvilik juhised kõigile, kes tahavad olla kursis meie spordi liikumisega. Raamatu sisu, milles rohkelt pilte, on järgmine: 1. Ees-sõna; 2. Riigivanem Jaan Tõnisson; 3. Eesti olümpiakomitee; 4. Amsterdamis olümpiamängud; 5. Taliolümpiaadid Chamonix's ja St. Moritzis; 6. Eesti kehakultuuri sihtkapitali valitsus; 7. E. Idla: Kehakultuuri sihtkapitali valitsus Eesti spordi liikumises; 8. Eesti spordi keskliit; 9. J. Villemson: Eesti kerge-, raske- ja veesportliit; 10. A. Luht: Eesti jalgpalliliit; 11. A. Mändvere: Vahekohtuniku eraelus; 12. A. Luht: Eesti talvespordi liit; 13. A. Luht: Eesti käsipalliliit; 14. Mark Nestle: Käsipalli ajalugu ja levimine; 15. E. Hiip: Eesti lawntennise liit; 16. A. Soll: Keskkoolide 1927. a. spordiülevaade; 17. J. Kitsing: Üliõpilasspordist möödunud hooajal; 18. Sport kaitseväes; 19. Kehaline kasvatus kaitseliidus; 20. J. Tiisfeld: Spordi liikumisest poliitiseis; 21. H. Anto: Tall. jahtklubi tegevus 1927. a. navigatsioon hooajal; 22. Eesti organiseeritud spordiliikumine (skeem); 23. Eesti spordi keskliitu kuuluvate seltside nimestik.

O.-ü. „ESTO“

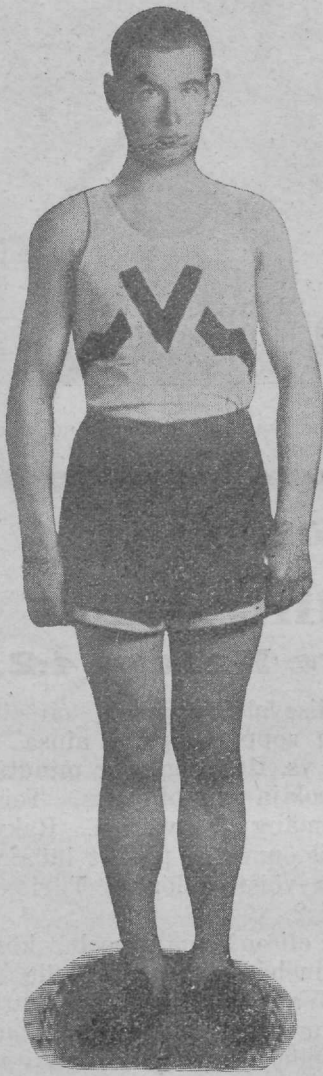
Tallinn, Pikk t. 47, tel. 10-02

Soovib kõiksugu spordi-abinõusid pa'imatest kodu- ja välismaa tehastest.

Välismaalt kohale jõudnud ping-pongi kummiga kaetud reketid.

Ladus suuremal arvul spordikirjandus.

Uus keskmaa crack.

Eduard Madisson, Pärnu Vaprus, nägi päevavalgust esimesena Türi l, 5. det. 1903. a. Sportimist algas ta sõdurina ja 1926. a. hakkas politseikooli õpilaseks harjutama jooksu juba järjekindlalt. Võistles esmakordselt samal 1926. a. Tallinna—Riia vahelistel politseivõistlustel, kus võitis 1500 m ajaga 4.32 ja sügisel Riias teist korda jällegi esimene 4.28. Pärnu—Viljandi linnavõistlustel võitis ajaga 4.24,7 ja nädal hiljem 4.26,4.

1927. a. Mõisakülas teenistuses olles oli harjutuskohaks mets ja raudtee ning Türi puhkusel viibides treeneris korra Türi SR-i jooksurajal. Võistles ainult kahel korral. 1500 m aeg 4.27 ja jooksis maak.esivõistl. üksinda 3000 m.

Tänavu teenib Pärnus alkonstaablina ja alustas treeningut juba talvel — sihtvõimlemise grupist osavõtmisega ja kevadel rea murdmaajooksude võitmise järel asus hoogsale harjutusele sõerajal. Tänavu jooksnud 2 maak. ja 2 Eesti politsei rekordi. 1500 m ajad võistluste järjekorras 4.22,7; 4.19,9 ja 4.12,8. Teised hooaja paremad margid: 1 miil 4.38,4; 3000 m 9.21,7 ja 800 m 2.05,2. Madisson lootis kevadel katta 1500 m sügiseks 4.20, kuid resultaat on olnud suurelt paremana ja enne hooaja lõppu võib mõni Eesti rekord selle mehe üritusel muutuda vaid mälestuseks.

— Maavõistlused septembris. Jalgpallis peetakse septembris viis järgmist maavõistlust: 2. sept. Helsingis Soome-Rootsi; 16. sept. Nürnbergis Saksa-Taani; 23. sept. Oslos Saksa-Norra ja Prahas Tšehhoslovakkia-Ungari; 30. sept. Stokholmis Rootsi-Saksa.

— Körnig jooksis Valdis 100 m 10,6; Hirschfeld tõukas kuuli 15,20 ja Peltzer jooksis 400 m 50,1.

Ungarlaste „halb tuur“.

Ungarlastel, kes hoolega olid valmistanud olümpiamängude kergejõustiku vastu, ei läinud kuigi hästi. Karlovits hüppas teivast 380, Balogh kaugust 680 (kevadel oli hüppanud 722), Marton jooksis 1500 m 4.04 ja Barsi 400 m 49,0! Nende tagajärgedega ei saanud lõpuvõistlustesse. Ainus võidukas ungarlane kergejõustikus oli Bela Szepes, kes odaviskes võitis hõbemedali.

Räpinas ketast 37,78 ja 400 m 55,3.

Räpina Olümpia korraldusel peeti Räpinas kergejõustiku ja jalgratta võistlused. Hea ilma tõttu osutusid tagajärjed rahuldavateks, kuna ketas ja 400 m olid päeva parimaid tagajärgi. Muuseas ei või jätta märkimata, et räpinlased tunnevad suurt huvi spordi vastu, millest tunnistuse andis kogukas vaatajakond. Võistluskorraldus oli hea.

Tagajärjed:

100 mtr. 1. Viiland 12,5; 2. Ritsland 12,7; 3. Ober 12,8.

200 mtr.: 1. Viiland 25,2; 2. Ober; 3. Raudock.

400 mtr.: 1. Viiland 55,3; 2. Ritsland 57,5; 3. Samoilov 59,6.

1500 mtr.: 1. Viiland 5,26; 2. Parmakson; 3. Pukson.

Kuul: 1. Ritsland 11,15; 2. Vikson 9,11 3. Ober. Ketast: 1. Ritsland 37,78.

Oda: 1. Ritsland 39,20; 2. Tooding 39,17; 3. Ober 37,72.

Kaugushüpe: 1. Ritsland 5,48; 2. Kelder 5,25; 3. Ober 5,19.

Kolmikhüpe: 1. Ritsland 11,21; 2. Tooding 10,77; 3. Kelder.

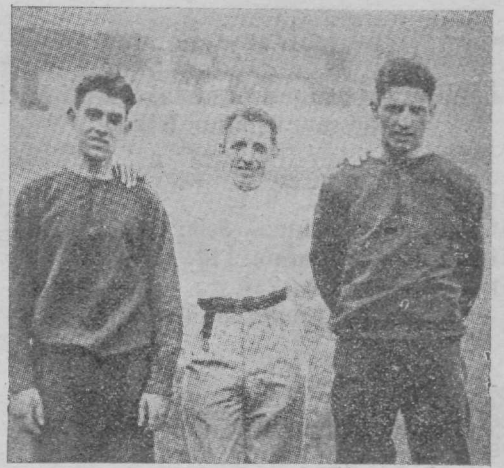
Teivas: 1. Tooding 2,35; 2. Ober; 3. Kelder.

25 km. jalgrattasõidus tuli esimeseks D. Kiisheid, aeg 57 min 36 sek. 2. N. Rinne 57 min. 41 sek. 3. Kiisheid 59 min. 22 sek.

Paremateks kergesportlasteks osutusid punktidega järjekorras: 1. Ritsland, 2. Viiland, 3. Tooding.

Võrus harjutustel näitasid parimaid tagajärgi Kindsiko kuulitõukes (kuul 5,44 kg.) 15,89 mtr. ja Toonekurg ujumises 100 mtr. vabalt 1 min. 24 sek.

H-y L.

Kaks Prantsuse suurjooksjat. Vasakul La-doumégue ja paremal Sera Martin. Keskel nende treener Poulenard.

Kahe karistuse kohta.

EJL on karistanud diskvalifikatsiooniga üheks aastaks internatsionaale H. Römmeri, Kalevi, ja V. Silbergi, Sport. Lähemalt selle kohta leiavad lugejad EJL-u ametlikust teadaandest, mis käesolevas numbris toodud.

Karistuse enese kohta leiame, et see on igal juhul liig ränk. Võistlejat aastaks diskvalifitseerida tähendab peaaegu sama, mis meest sportlasena surmata.

Eesti jalgpalliliidu ametlik teadaanne.

Käesolevaga teeme teatavaks alljärgnevat liidu otsused:

Väljavõte E J L juhatuses koosoleku protokolli Nr. 30.—20. aug. 1928. a.:

Ü E N Ü. Hõimla osakonna mängijat Helmut Kipperit karistada üheaastase võistluskeeluga 7. augustist s. a. arvates selle eest, et H. Kipper teadlikult andis oma registreerimise üle valeandmeid Edule ja selle tagajärjel registreerimata mängijana Edu meeskonnas kaasa mängis, viies Edu kaotusele § 51 alusel ja välja ringkonna võistluste tsüklist. (Alus: Jalgpalli liidu määrustik § 88 ja 89.)

Karistada V. S. Spordi mängijat Vladimir Silbergi üheaastase mängukeeluga 12. augustist 1928. a. arvates, selle eest, et Silberg, olles määratud Eesti-Soome maavõistluseks esitusmeeskonna reservina Helsingi kaasa sõitma ja selleks otstarbeks E J L juhatuses palvel sõjaministri poolt sõjaväe teenistusest vabaks lubati, tema — Silberg — Soome — kaasa ei sõitnud, selle peale vaatamata, et temale kaasasõitmise korraldus liidu juhatuses kirjaga 6. VIII. s. a. teatavaks oli tehtud; pealegi ei teatanud V. Silberg oma mittekasasõitmise põhjustest E J L juhatusle. (Alus: Jalgpalli liidu määrustik § 88 ja 89.)

Karistada E. S. S. Kalevi mängijat Heino Römmeri üheaastase mängukeeluga 12. augustist 1928. a. arvates, selle eest, et Römmer, olles määratud Eesti-Soome maavõistluseks esitusmeeskonnaga Helsingi kaasa sõitma ja selleks otstarbeks E J L juhatuses poolt sõjaministri poolt sõjaväe teenistusest vabaks lubati, mängis E J L määruste § 69 vastaselt 10. aug. s. a. Kalevi meeskonnas kaasa Inglise meeskonna Yorkshire

Amateursi vastu, selle peale vaatamata, et teda, Römmeri, oli E J L juhatuses abiesimehe J. Hargeli poolt eriti isiklikult veel hoiatatud ja tähelepanu juhtinud järeldustele, millised tekiivad ühenduses tema, Römmeri, kaasamängimisega Yorkshire Amateursi vastu ja mitteosavõtmisel Soome maavõistlusest. (Alus: Jalgpalli liidu määrustik § 88 ja 89.)

Avaldada hoiatus E. S. S. Kalevile selle eest, et ta lubas mängija H. Römmeri, kes oli määratud Eesti-Soome maavõistluseks esitusmeeskonda, E J L määruse § 69 vastaselt 10. aug. s. a. kaasa mängida, Kalevi meeskonnas Inglise meeskonna Yorkshire Amateursi vastu, selle peale vaatamata, et E J L juhatuses poolt oli kirjaga 8. VIII. s. a. Römmeri määramine esitusmeeskonda Soome vastu E. S. S. Kalevile teatavaks tehtud. (Alus: Jalgpalli liidu määrustik § 88 ja 89.)

Väljavõte E J L juhatuses koosoleku protokolli Nr. 31.—23. augustil 1928. a.:

Tallinna Võitleja mängijaid Adolf Kulli ja Voldemar Saulepi karistada üheaastase võistluskeeluga 13. augustist 1928. a. arvates, selle eest, et nad Võitleja võistlusmatkal Pärnu ja Viljandi 11.—13. aug. s. a. karmilt eksisid üldise spordieetika vastu haavates valimatul sõnul liidu vahekohtunikku hra H. Seegneri ja rikkudes sportlist distsipliini ei allunud oma ametliku esitaja korraldustele. (Alus: Jalgpalli liidu määrustik § 88 ja 89 ning T. S. Võitleja esitis 20. aug. 1928. a.)

Tallinn, 27. augustil 1928. a.

Liidu esimees: A. Mänd.
Sekretär: A. Silber.

Pühapäeval, 2. septembril, kell 4 p. l. staadionil

TJK - MERKUR,

Eesti esivõistluste finaali.

Eesti jalgpalliliit.

Tallinn-Helsingi 3:2.

Eesti esivõistlused tennis.

Foto K. Akel.

Eduard Ellmann,

rahvusmeeskonna tt., näitas Tallinna—Helsingi linnavõistlusel enese paremaid partiisid. Harva on ta nii klaarilt olnud üle oma kõrvalmeeste kui sel võistlusel.

— Karl Fischer, TJK, on rahvusmeeskonna „pime forvard“. Internatsionaaliks sai ta tänavu Eesti-Rootsi maavõistlusel. Mehel on praegu kindlalt rahvusmeeskonna vasaksisemise koht, mis läinud aastal oli Ernst Jolli päralt. Fischer on tänavu kaasa teinud 6 suurvõistlust: Eesti-Rootsi, Eesti-Leedu, Eesti-Läti, Eesti-Soome, Tallinna-Helsingi ja Eesti kv.-Soome kv. Neil kuuel võistlusel on meie forvardid löönud 15 väravat, millest Fischer ei ole teinud ühtki. Mehel puudub jõuline lõpupingutus, mis värava löömiseks on „sine qua non“.

— H. Räästas, Kalev, on praegu Eesti parim vasakäär, vaatamata ta mitmele puudusele. Ta partii Helsingi vastu oli päris rahuldav, kuigi tegi liig isemeelselt väravalööke, millel puudus kvaliteet. Teistest vasakäärtest on Brenner ja Üpraus nõrgas vormis, ning teiseks meheks Räästa järel vä. kohale on vast siiski Joll.

— Vb. Matiisen, Kalev, oli Tallinna meeskonna „rinnalaps“. Sel matschil oli „Matti“ palju allpool enese fighterivormi, mida ta ilmutas 1927. a. kevadel Helsingi palli-nädalal.

— Ratnik, Kalev, Eesti praegune esimene väravaaht Tipneri äraolekul, ei mänginud kaasa

T-H l.-võistlust. Ta kohal oli Lass, kes vabaneb enese langusaja närvilikkusest.

— Pk. Reinfeldi, Sport, come-back peale Viini Hertha matschil saadud vigastust oli T-H l.-võistlusel. Mees oli endiselt kiire stardiga ja võitleja hingega. Rutiinilt ületab ta teise tignteri th. Piperali.

— Eugen Einmann, TJK, ei olnud linnavõistlusel enese paremas vormis.

— Pk. H. Paal, Sport, oli linnavõistluse paremaid. Tsenderdusi tegi ta kui külluse sarvest. Tal oli ka üksikaktsiooni võimalusi, kuid äpardumise kartusel pakub ta ka need enese schansidki teistele.

— Ps. Arnold Pihlak püüdis linnavõistlusel tõusta enese kevadvormi, kuid teisel poolajal tühjenesid tal akumulatsioonid enne lõpuvilet. Mängu edukusele on tarvilik mõlema sisemise — Pihlaka ja Fischeri — koosmäng, mida seni ei ole näha olnud.

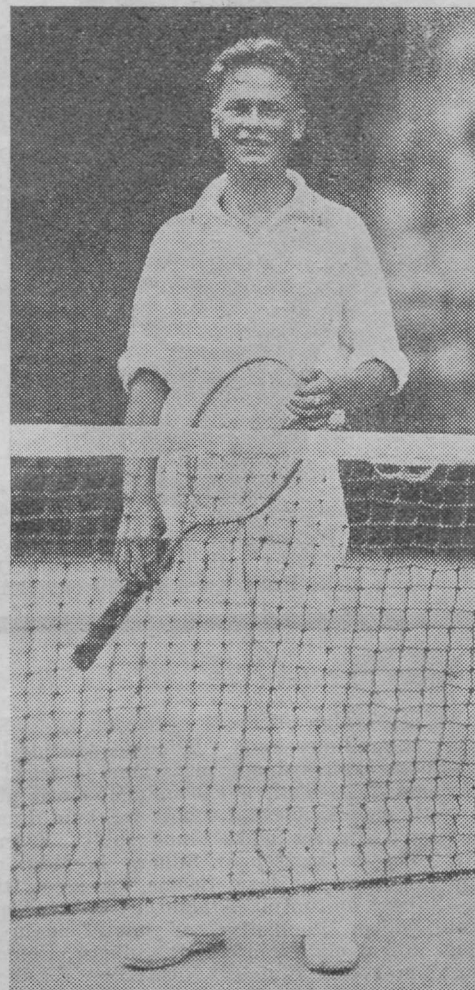
— Vahekoht. N. Tschutschelov on vahekohtunikuna keskmine, kuid eestlasena keskmisest parem. Ta linnavõistluse penalty oli antud küll määrustiku tähe järel, kuid teo sisu järel siiski kergelt.

— Tallinna koosseis oli: Lass; Einmann—Matiisen; Reinfeld—Piperal—Kaljot; Paal—Pihlak—Ellmann—Fischer—Räästas.

— Helsingi koosseis: Karlsson; Koskinen—Saarilahti; Viinioksa—Langholm—Närvanen; Kellin—Roivanen—Lönberg—Malmgren—Kanerva.

— Väravaid tegid: 10. min. vä. Räästas 1:0; 14. min. tt. Ellmann 2:0; 47. min vs. Malmgren 2:1; 49. min. ps. Pihlak penaltyst 3:1; 74. min. Kellin (mängis momendil pb.-i.). 3:2. Esimesel poolajal lõi Ellmann posti ja Pihlak põikpuusse. Esimesele poolajale oleks paremini vastanud resultaat 4:1 Tall. heaks ja kogu mängule Eesti kaheväravaline paremus.

— Tallinna-Helsingi kohta kirjutab S. Urheilulehti, et see oli soomlastele kolmas kõva võistlus nende võistlusretkel. „Mäng lätlastest palju paremate vastastega ei läinud kuidagi. Nii juhtis Tallinna poolaja järel õigustatult 2:0.“

Ch. Lasn, Kalev, Eesti tennisemeister.

Jalgpalli esivõistlused 1. klassis.

Tallinna Võitleja üllatuslik start.

Lõi Narva Võitlejat 2:1 (0:1).

Liiduklassi juuretekkides, moodustas tänavu se 1. klassi neli meeskonda: Tallinna ja Narva Võitlejad, Pärnu Tervis ja ringkondade meister.

Esivõistluse start sündis Narvas 26. aug. kahe Võitleja vahel. Linna spordiväli kujutas enesest juuretibaval vihmal ehtsa mudakasti, milles hoogsaid mudavanne võeti. Narva Võitlejast vah. Safronovi vileks esitas Tallinna V. koosseisu: Simson, Altosaar—Simpmann, Rikmann—Valdov—Kiisel, Kaarman—Tuisk—Pärling—Kaljo—Abel. Kuna tugev vihm takistas mängukäigu täpsemat märkimist, tuleb piirduda järgimisega:

Narva Võitleja teeb poolajal sagedamaid läbitunge, mida Tallinna kaitse ennastalgavalt purustab. 28. min. selge hands Narva kastas, kuid penalty Tallinna heaks jääb tulemata. 37. min. võtab Simson väljajooksul palli, mis sülest kargab uuesti Narva tormajate ette, väravasse asunud Altosaar püüab pealelöögi jalgedega surmata, kuid libe pall surub põlved laiali ja pall on võrgus 1:0 Narva kasuks.

Teisel poolajal ülekaal Tallinnal, edurivi aga hävitab lubamatult schansse. Juba Tallinna lootuste kadudes veab vä. Abel 30. min. Narva ühest kaitsjast mööda ja torkab teise nina ees viigi 1:1. 36. min. veab vs. Kaljo puhtalt läbi, ähvardab ühe jalaga lüüa, lööb teise ja vastupidisse nurka platseerunud vv. ei jõua enam teise nurka küllaldaselt kiirelt järele hüpata ja ta kõhu alt on Tallinna võidupall võrku lipsanud 2:1. Mängu lõpp on rõhkem Narva oma, kuna Tallinn tagajärje säilitamiseks tagasi tõmbunud. — ux....

Tallinna Võitleja Põhja-Eesti matk.

Oma esivõistluse matschiga ühtlasi Põhja-Eesti ringkonna matka sooritades, oli teiseks vastuvõtjaks Narvas 27. aug. Hokiklubi.

Võistluskorraldajate nõrkusel hilines mängu

algus ¾ tundi. Plats hullem mudalomp. Esivõistluse võidu järele asus Võitleja reservidega võistluse Hokiklubiga, viimast alahinnates. Hokiklubi algsurumise järel 13. min. Võitleja pealelööki, kus vv. palli mahaheitelga peatab seespool värava piirjoont. Vah. Kalvi annab vile, kuid kuni ta kaugelt väravani jooksnud, on ka pall väravast välja nihutatud! Mõlemad saavutavad rea nurgalööke, kuid hädahohtlikuks muutub Hokiklubi oma 36. min., kus palli püüdma jooksnud Võitleja vv. pörkab meeste tihnikusse ja kaares vajuva palli vs. peaga võrku saadab 1:0. Kohe lööb Võitleja edurivi kaks lähedast palli mööda ja juba poolaja lõpp upub pimedusse. Mängu jätkatakse vaheajata, kuid kuu lai ketas tõuseb juba horisondilt ja hirvitab mudas kisklevate pallirüütlite üle. 16. min. Narva pä. kõrge ja kauge tsenderdus, mille vä. õige nurga all püüdmatult võrku saadab 2:0. Võitleja tõmbab kokku tasumiseks ja surub, kuigi vaevalt veel palli näeb. 25. min. ollakse sunnitud kuupaistel mängu lõpetama enneaegselt.

Kolmas matsch lavastati Rakveres Kalevi vastu 28. aug. Mängu algul, kus Võitleja kaitse edurivis ja poolkaitses töötab, on Rakverel paar tugevat väravaschanssi. 25. min. teeb Tuisk vabalöögil vv. sülest karanud palliga 1:0. Teisel poolajal 5. min. Kaljo läbitungi tagajärjeks 2:0. Niisevald lööb Rakvere heaks penalty mööda. 25. min. teeb Pärling 3:0 ja minut enne lõppu lööb Tuisk vastaskaitsjast pörgates 4:0. Rakvere mängis foulirikkalt, mida vahekohtunik Priimann ei mõistnud takistada. — ux.

— Jõhvis võitis Narva tennis-hokiklubi Jõhvi Kalju 6:0.

— Läti liiduklassi pääseb tänavu A klassi võitjana Armijas sporta klubs. Liiduklassi esivõistlustel võitis Liibavi Olimpija RFK 1:0 (0:0).

Eesti kinnistest esivõistlustest tennis oli osavõtjaid poolesaja ümber. Esimesena selgus naismeister, mille finaalis võitis pr. Hesse pr. Paulsoni 6:4, 2:6, 6:4. Paarismängus naistele tulid võitjateks pr. Hesse — prl. Berg, kes finaalis löid pr. Paulson — pr. Orgusaare 6:4, 6:0.

Paarismängus meestele tulid meistriks Paulson — Kleinberg 1:6, 6:2, 6:2, 7:5. Selle tagajärjega kaotasid neile Lasn-Hiip.

Sega-paarismängus võitsid pr. ja hr. Paulson pr. Hesse — Dollari 6:3, 6:4.

Üksikmängu meestele võitis mullune meister Ch. Lasn, kes finaalis löi Puki 7:5, 6:4.

— Ameerika olümpiatrupp jõudis auriku „President Roosevelt“ tagasi New Yorki ja võeti vastu suure pidulikkusega. Pikantne oli, et olümpiameeste pagasi hulgast leiti 30 pudelit whiskeyt, mis konfiskeeriti.

— Kojac, Ameerika, ujus Viinis 400 m seljalt uue maailmarekordi 5.43,2; endine belglane Blitzi oma oli 17 sek. halvem.

— Uue Prantsuse rekordi kettaheites püstitas Strassburgi võistlustel Noel tagajärjega 45,18 m.

E. Spordilehe talitus

ostab või vahetab uute numbrite vastu järgmised vanad E. Spordilehe numbrid:

1921. a. nr. 2 ja 1920. a. nr. nr. 1, 3 ja 4—5.

— Johnny Weissmuller ujus New-Yorgis uue maailmarekordi: 125 y. vabalt 1.07,6. Endine rek. oli Honolulu mehe Duke Kahanamoku oma 1.12,4.

Eesti kaitseväe kaks võitu.

24. ja 26. aug. oli Eesti kaitseväl külas Soome kv. jalgpallimeeskond. Esimene võistlus läks Eesti-Soome kaitsevägede matschina ja teisel oli meie poolt tules Tall. garnison. Mõlemad mängud võitis meie kaitseväge tubli 4:1, kuid ilma et mäng ise seejuures oleks olnud tubli. Esimese päeva võistluse kaitsepaar Silberg ja Mägi olid nõrga taktikaga ja lasid Soome forvardeid tihti läbi. Silberg on tuntult „klahmija“, kes teeb huupi suuri lööke. Poolkaitse oli samuti peatu ja mitmel korral olid Reinfeld, R. Silberg, Römmer kõik kolm koos. Edurivi vasaktiib Brenner—Fischer oli koos tf. Kulliga nimekas, kuid ei võtnud vedu. Seetõttu oli päeva paremaks forvardiks tuiskava mänguga ps. Karm. Teisel poolajal, mil lõppis soomlaste püssirohi, tuli esile meie meeskonna paremus ja tehti võiduväravad. Väravakütid olid ps. Karm (2), tf. Kull ja vä. Brenner. Esimest võistlust juhtis n.-ltn. Mats ja teist n.-ltn. Kull.

Luhäär võitis Moskvast.

Moskva spartakiaadi tõstevõistlustel võitis Luhäär raskekaalus kogusummaga 550,5 kg. Ta tõstet olid: kahega surumine 100 kg., ühega rebimine 86 kg., kahega rebimine 110 kg., ühega tõuge 104,5 kg. ja kahega tõuge 150 kg. Kõik Luhääre tõsted on tööliispordi internatsionaali rekordid. Sulgkaalus tuli, teine Eesti tõstja Rihman kolmandaks kogusummaga 394 kg.

Rahvusvahelistel Oslos

olid tagajärjed: 100 m: 1. Jack London, Inglise, 10,8; 2. Hagen, Norra, 11,1; 3. Sten Pettersson, Rootsi, 11,1. — 200 m: 1. London, Inglise, 22,8; 2. Hagen, Norra, 23,2; 3. Trygve Nielsen, Norra, 23,3. — 800 m: 1. Bylehn, Rootsi, 1.55,2; 2. H. Johansen, Norra, 1.56,7; 3. Strand, Norra, 2.00. — 110 m tõkkeid: 1. Pettersson, Rootsi, 16,1; 2. Valstad, Norra, 16,5; 3. Albrektsen, Norra, 16,8. — 400 m tõkkeid: 1. Sten Pettersson, Rootsi, 54,5; 2. Wahlstad, Norra, 57,1. — 4x100 m Frogn, Norra, 46,8. — Kaugus Aastad, Norra, 7,20; kõrgus Tommelstad, Norra, 184; teivas Arne Petersen, Norra, 370; ketas Stenerud, Norra, 43,96; oda Sunde, Norra, 61,30.

— El Ouafi teeb oma maratonivõidust raha. Ta on alla kirjutanud kontrakti Tex Rickardiga ja jookseb professionaalina Madison Square Gardenis oktoobris. Tex Rickard garanteeris El Ouafile tasuna 10.000 dollarit.

— Boy Charlton võitis ujumisvõistlustel Stokholmis 400 m vabalt ajaga 5.14,9. Naiste 100 m seljaluujumises püstitas Carin Nilsson uue Rootsi rekordi ajaga 1.32,3.

— Martha Norelius püstitas ujumisvõistlustel Budapestis uue maailmarekordi 400 m-is vabalt 5.39,2. Kojac, Ameerika, võitis 100 m vaba-ujumises Arne Borgi ajaga 1.02,4. Borgi aeg oli 1.02,6.

— Üldisettelek Soome kergejõustiku esivõistlustel oli 75.000 Soome marka.

Piirivalve üleriiklikud võistlused.

Piirivalve spordi keskkubi korraldusel 17.—19. aug. peeti staadionil esmakordselt üleriiklikke piirivalve jaoskondade vahelisi võistlusi kergejõustikus, ujumises, jalgrattasõidus ja sõjaväe kolmevõistluses. Võistlustest võttis osa 68 meest.

Võistlused, mis halva ilmastiku peale vaata-mata võistluskavas määratud kellaaegadel läbi viidi, oleks parema ilmastiku juures veel paremaid tagajärgi annud.

Võistlustagajärgedest on paremad 110 mtr. tõkke-, 1000, 3000 ja 10.000 m jooksud, samuti 25 km jalgrattasõit, mis algusest kuni lõpuni marulise tempoga harilikudel jalgratastel hea ajaga maha sõideti. Tähendatud tagajärjed on erilisel tähtsadal piirivalves. Jooksude ja jalgrattasõidu peale on erilist rõhku pandud. Senini on piirivalve jaoskonnad iseseisvalt kergejõustiku ja sõjaväe võistlusi korraldanud ja iga üksiku valvuri füüsilise arengu peale on erilist rõhku pandud.

Piiriäärseid maaribad on piirivalve oma jõul käidavaks teinud patrulleerimise teede ehitamisega, kus vabalt jalgrattaga võib kihutada. Ühes sellega on piirivalve liikuvus ja piiri järelevalve tunduvalt suurenenud.

Võistluste paremad tagajärjed olid: 100 m veltv. Blumann 12,5; 200 m kapr. Kerkinen 26,1; 1000 m veltv. Bach 2.57,4; 3000 m n. a.-o. Pungas 9,46; 10.000 m n.-o. Pungas 37.36,9; 110 m tõkkeid veltv. Blumann 18,3; 5 km käik rakmetes kapr. Arp 30,48; kuul veltv. Blumberg 11,84; kuul mõl. käega rms. Poomann 20,49; ketas veltv. Blumberg 39,40; oda n. a.-o. Kiristaja 46,02; raskus veltv. Blumberg 15,12; granaat veltv. Blumberg 63,43; kaugus veltv. Blumann 5,47; kõrgus v. a.-o. Juurikas 1,65; teivas n. a.-o. Viil 2,90; sv. kolmevõistlus rakmetes veltv. Blumann; 200 m ujumine n. a.-o. Eksta 4.15,4; 50 m ujumine n. a.-o. Eksta 12.09,8; rattasõit 25 km harilikudel ratastel rms. Koolmann 48.02,4; teatejooks 1500+800+400+200+100 m Peipsi jaoskond.

Sõjaministri rändauhinna — hõbeõllekannu — võitis Petseri jaoskond. Paremad mehed väljal olid veltv. Blumberg Petseri jaosk. ja veltv. Blumann Peipsi jaoskonnast.

Bocfumi rahvusvahelistel

millel Hirschfeld saavutas kuulitõukes uue maailmarekordi 16.04,5, olid teised tagajärjed: 100 m. 1. Houben, Saksa, 10,7; 2. Schüller, Saksa, käejagu; 3. Hamm, Ameerika, käejagu; 4. Locke, Ameerika. — 200 m: 1. Körnig, Saksa, 21,0; 2. Houben 21,1; 3. Schüller. — 400 m: 1. Spencer, Ameerika, 47,8; 2. Taylor, Ameerika, 48,2; 3. Störz, Saksa, 49,1; 4. Paulen, Holland. — 800 m: 1. Böcher, Saksa, 2,00; 2. Müller, Saksa, 2,00,1. — 1500 m: 1. Krause, Saksa, 4,01,8; 2. Bolze, Saksa, 4,04 — 5000 m: 1. Kilp, Saksa 15.30,6. — Kuul: 1. Hirschfeld, Saksa, 16.04,5 (uus m.-r.); 2. Schröder, Saksa, 13,44. — Ketas: 1. Hirschfeld 42,62. — Oda: 1. Schnapper, Saksa, 59,11. — Kõrgus: 1. Köpke, Saksa, 1,92; 2. Ladevig, Saksa, 1,83. — Kaugus: 1. Meier, Saksa, 7,55; 2. Mõlle, Saksa, 7,37; 3. Hamm, Ameerika, 7,30. — 110 m tõkkeid Leistner, Am., 14,8; 400 m tõkkeid Leistner 55,5.

Vasakul prl. L. Bagh, Narva, ja paremal prl. Krause, Liibavi, peale finaali tennisvõistlustel Riia meistri tiitlile.

17-aastane L. Bagh, Narva tennishokiklubi, tuli Riia tennis meistrivõistlustel võitjaks üksikmängus naistele. L. Bagh on meie paremaid naistennisemängijaid. Tallinna esivõistlustel oli ta finalist ja Riia esivõistlustel võitis ta selgelt liibavanna Krause tagajärjega 6:0, 0:6, 6:4. Mängukindlusest on prl. Bagh viimasel ajal rohkelt edenenud.

Miks A'damis ei olnud murdmaajooksu.

Soomlastele ei meeldinud, et olümpiamängude kavast kustutati viievõistlus, 3000 m meeskonna jooks ja murdmaa, mis kõik ehtsad soomlaste alad. Nüüd teevad soomlased selle kohta nalja. „S. Urheilulehti“ toob järgmise kahekõne:

Pitkänen: Mispärast Amsterdamis ei olnud murdmaajooksu?

Pitkänen: Seepärast, et säärase jooksu toimepanek oli mängude korraldajatele täiesti võimatu — Holland on ju, nagu teada, täiesti tasane maa...

— Saksas on nõudmine jalgpalliinstruktorite järel seevõrra suur, et Saksa jalgpalliliit soovib järele võtta ainult 5 protsenti.

— Jõgeval pidas sealne Kalju enese 5. aastapäeva. Võistluste tagajärjed olid: 100 m Tänav 11,8; 400 m Nesterov 54,4; 1500 m Kustlov 5.31,4; 60 m naistele Guss 9,2; kaugus Tänav 5,49; kõrgus Holdt 1,45; kuul Kustlov 9,28; kõrgus naistele Guss 1,15; oda Sepp 35,13; ketas Sepp 27,57. — Jalgpallis mängis Kalju Tartu Üleviga 2:2.

— G. Lindström heitis Söderhamnis oda 65,64; kõrgust hüppas Adolffsson 1,80; 800 m jooksis Bylehn 2.04,5.

Foto K. Akel.

Üleriiklikkude kaitseväge võistluste rikkalik auhindadekogu.